

ПОЕЗИИ

а лѣѣ

А. ХРИСОВЕРГІ.

ЕДИЦІЕ КОМПЛЕТЪ.

Іашіі.

Ла Кантора Фоаіеі Сътещі.

1843.

www.dacoromanica.ro

ΠΟΕΖΙΙ

α λβι

Α. ΧΡΙΣΟΒΕΡΓΙ.

СЖАРА.

Вісаяа лзі А. Хрісовергі	Паў. VII
------------------------------------	-------------

ПОЕЗІЇ ОРИЇНАЛЕ.

D. D. Фраці Ворнічі Костакі ші Алекз Стърдза. Дедікаціе	3
Рзінелор Четъціі Неамцъ. Одъ.	7
Д. С. Домпхлзі Міхаіл Стърза В. В. Одъ.	13
Еі.	17
Епітаф	21
Магаріэл Ангхлфат. —Фавълъ.	25
Деспьдъждзіре.	29
Днеі віде де пър	33
Фрагменте	37

~~~~~ VI ~~~~~

ТРАДЪКЦІИ.

	Стр.
Лампа, de Andrei Șenier	49
Адаос ла Лампъ, de tradукъторъ	53
Неера, de Andrei Șenier	57
Dimineața, de Viktor Хъго	61
Мина, de Шиллер	65
Тълъръл ла пъръѣ, de Шиллер	69
Лакъл, de Lamartine	73
Fragmente din o carte de la Сафо ла Фаон	79

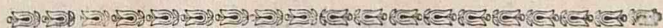

ВІСНА

ЛХІ

А. ХРИСОВЕРГІ.

АЛЕКСАНДРЪ ХРИСОВЕРГІ, ка ши Andrei Șenier, modelul сѣѣ, mînd nă lăcase de кѣт зп нѣме фѣгѣдѣит слави; ѡн вѣацѣ талантѣл сеѣ нѣ фѣсе-се кѣпоскѣт de кѣт prin o сѣпѣрѣ одѣ „Păinele, Четѣциі Neamцѣл.“ Пѣциі prietini цѣа кѣ поетѣл маї авеа ши алте компѣнерѣ; dar ne-fundate ла лѣminѣ, еле рѣтѣсѣсерѣ стрѣне ла чеа маї mare parte а пѣвлѣкѣлѣ. Дѣпѣ тоартеа лѣї, familia са, ѡнкѣркатѣ ѡн процесѣрѣ, нѣ пѣтѣ сѣ се ѡndeletnicеаскѣ кѣ tinѣrѣrea scrierilor] рѣтасе; deabia акѣт, шесе ани дѣпѣ че lam перѣтѣ, frate-сѣѣ чел маї mic, D. Mano-

лаки Хрисоверги, аъ гъсѣт време съ дѣтплѣнаскъ дорѣнда овщеаскъ прип пѣбликареа ачестеѣ едѣнѣ, каре кѣпрѣнде тоате оперѣле поетѣлѣѣ, атѣт челе ориѣнале, кѣт шѣ челе традѣсе; рекънощѣнда тѣтѣлор ѣвѣторѣлор де поезѣе наѣоналъ дѣ есте дѣнаѣнте кѣщѣгатѣ. Ачестѣ коллекѣе есте мѣкъ; пѣщѣне вѣкъщѣ потѣ гъсѣ хар дѣнаѣнте ѣнеѣ аспре критѣче; дар тревѣѣе гѣндѣт кѣт де скѣртѣ аъ фост шѣ вѣаѣа аѣторѣлѣѣ, шѣ кѣт де пѣщѣн дѣтпреѣѣрѣрѣле, непорочѣрѣле шѣ дѣрерѣле 'лаѣ лѣсат словод, пентрѣ ка съ поатѣ кѣлтѣва поезѣа, прекаре ел о ѣвѣа атѣта! Спре а'л десвѣновѣщѣ де левевѣре, съ не фѣе дар ѣертат де а да о ѣдее рѣнѣде деспре вѣаѣа са.

А. Хрисоверги с'аъ пѣскѣт дѣн Іашѣ, ла 27 феврѣарѣе 1811; ел ера ал доѣле пѣскѣт дѣн патрѣ фѣѣ а Ворпѣкѣлѣ Некѣлаѣ Хрисоверги, че се трѣѣа дѣн о фамѣлѣе векѣе, венѣтѣ де маѣ тѣлте веакѣрѣ дѣн Констанѣнопол дѣн Молдавѣа, шѣ каре фѣгѣрѣ дѣн лѣста че педѣ Домпѣл Дѣмитрѣе Канѣтѣмѣр, де фамѣлѣлѣе воѣерещѣ а щѣрѣѣ поастре, челе маѣ кѣпоскѣте дѣн времеа са.

Хрисоверги пѣ се тѣндѣрѣа пѣчѣ де кѣм де ачестѣ дешартѣ повледѣѣ; ел авеа десѣл мерѣт персонал, фѣрѣ съ аѣвѣ тревѣнѣщѣ шѣ де чел де ла пѣрѣнѣщѣ. Ел трѣѣа токѣта дѣнтр'о време, кѣнд дѣн тоате зѣлеле ѣ се дѣнфѣщѣша пѣлде кѣ вѣртѣтеа

ші мерітъл пот фі ші Фъръ стрътоші. Арміле Ръсеці, каре къріндеа дестѣ вѣрваці марї, сѣці аша де сѣс дін аша де жос, вїнд љн Молдавіа, рѣсесеръ вѣлѣл преждекъцілор каре не аскъндеа чівілісаціа Европї, ші не пѣсесеръ љн контакт кѣ ідеіле дрепте ші ліберале а Анхсѣлї. Атѣче арістократіа прїїмі чеа ѣпты ловїре, ші астыї пѣ маї сжнтем департе де пеїреа еї кѣ тотѣл. љн адевѣр, љнцѣлентѣл прїнчїпїѣ, адоплат де кѣтръ Реглемемент, ші дѣпѣ каре фіеце каре Молдовап поате сѣ окѣне слѣжбе пѣвлїче, ші апої сѣ прїїмаскѣ ші рангѣрї рѣсплѣтїтоаре, тревѣїе неапѣрат сѣ спореаскѣ дін зї љн зї пѣтѣрѣл воїерїлор; о арістократїе љн сѣ каре тот ѣрмеазѣ а се љнтѣлці, ва сфѣрші негрешїт а се аместека ші а фаче зна кѣ породѣл. Пе де алтѣ парте, арістократіа пѣлѣ акѣм аѣ пѣтѣт цїнеа, пентрѣ кѣ пѣстра асѣпра челор мїчї сѣперїорїтатеа ванїлор, а пѣтерії ші а едѣкаціей, каре тоате астыї љнченѣ а се рѣспѣнді шї љн челелалте стѣрї. Аша дар, тречереа вогѣцілор, ші прїп ѣртаре ші а пѣтерії, де ла чеї пѣцінї ла чеї тѣлці, де ла чеї марї ла чеї мїчї, љнпрѣщїереа љн класеле маї де жос а лѣмїнїлор ші а ідеїлор, каре пѣлѣ дѣзпѣзї ератопопозѣл пѣмаї а воїерїлор челор марї, тоате ачесте реформе не вестескѣ љн пѣціп зїоа

Фрѣшоасъ, кѣнд аристократіа пащерїї ва перї, фѣкѣнд лок аристократіей мерїтѣлѣї, сїнгѣра аристократіе че де акѣм ва маї фї пѣтїпчїоасъ. Шї ачеасъ революціе пачїнікѣ, фѣрѣ сѣнѣе, шї кѣ тотѣл ѣн фолосѣл оменїрїї шї а реценераціей лѣшеї, о вор сѣвѣршїо вапорѣл шї тїпарїѣл, проповедѣторїї чеї маї пѣтернїчї а чївїлісаціей. Тїпарїѣл ва оторї прежѣдекѣцїле, ва ѣмпрѣцїа ѣн пород лѣмїніле шї цїїнциле морале, політїче шї соціале; еар вапорѣл, оборїнд депѣртѣрїле, ва аместека оаменїї дїп тоате цѣрїле шї дїп тоате стѣрїле, ле ва ѣмпѣртѣшї ідеїле поѣе, ва да ѣн тѣна обѣцїей дескоперїрїле ценїѣлѣї, шї прїп ѣрмаре ва пївела тоате класеле соціетѣцїї.

Едѣкаціа лѣї А. Хрїсовергї фѣ непорочїреа, кѣм зїче ѣн біограф а лѣї*). Ла 1818, кѣнд ера деавїа де шепте аїї, пердѣ пре татѣ-сѣѣ. Патрѣ аїї ѣн ѣртѣ, ла 1821, тревѣї сѣ ласе кѣ фамїліа са локѣрїле ѣнде вѣзѣсе зїоа, шї сѣ фѣгѣ ѣн Бесаравіа, пентрѣ кѣ атѣнче ісѣвѣкнїсе Етеріа ѣн патрїа са. Молдовенїї, депрїншї ла жѣг прїп о тїранїе де маї тѣлт де ѣн веак, шї аместекѣнд ѣн ачееашї ѣрѣ пре прїгонїторїї

*) Прекѣвѣнтареа Длѣї К. Негрѣцїї, ла Антонї, драмѣ градѣсѣ де А. Хрїсовергї. Бѣкѣрѣцїї Тїпографїа лѣї Еліад 1837.

лор ши пре етеристї, нѣ врѣрѣ съ се пѣтрѣндѣ de адевѣрѣл кѣ планѣл лѣї Рігас, афарѣ de словоzenia Гречіеї, кѣprindea ши десровіреа тѣтѣлор попарелор Крещінеї din Тѣрчіа; еї дар фѣрѣ сѣрзі ла кіетареа de фрѣціе че лі се фѣкѣ, ши се цінѣрѣ департе de ачеастѣ револѣціе, пре каре нѣ о кредеа кѣ ар фі ши пентрѣ націоналітатеа лор. Де нѣ кѣтрѣ Патріе, дар негрешіт кѣтрѣ Поартѣ еї рѣмасерѣ крединѣоші; дн-сѣ оціле тѣрчешї, днтрѣнд дн прінчіпат, нѣ фѣкѣрѣ деосевіре днтре віноваці ши невіноваці, ши віешї лѣкѣиторї, пѣрѣсіці de ачеї че ар фі тре-вѣіт сѣ стеа сѣї апере дн прімеждіе, плѣтірѣ кѣвіада ши кѣ авереа лор о преа таре крединѣ кѣтрѣ Сѣлтан. Дн-сѣ тѣкар кѣ Ромѣнії нѣ шїз-рѣ а се фолосї de прїлеж, тотѣші Етеріа дн ресѣлтателе сале, ле фѣ фолосїтоаре; дї депрїнсѣ еарѣші кѣкѣвѣнтѣл ελευθερία—словоzenia—пре каре л зїтасерѣ de маї тѣлт de зп веак; ши Маврофорїї ле дѣдѣрѣ пілдѣ кѣтм тревѣіе сѣ тоарѣ пентрѣ патріе. Револѣціеї дар de ла 1821 дї сѣптем даторї кѣ чел ѣнтѣї імѣлс че ам прїїміт, спре а не дндрепта дн кѣле патриотїстѣлѣї ши а чївілісаціеї!

Дн времеа ачеа плїнѣ de непорочїрї пентрѣ віеата патріа поастрѣ, тѣпѣрѣл Хрісовергі дн-ченѣ а лѣоа челе ѣнтѣї прінчіпїї de лімба Гре-

чеаскъ векѣе, де ла зп даскал дин Кишѣнѣѣ, а-
пъте Константин. Дъвъцътъра са фъ съперфічі-
аль; дар ачеаста пѣ фъ дин вина са, чѣ дин липса
ашъзъмънтърѣлор де інстръкціе че се сѣмъца
атъпче дъ Молдавіа. Домнѣи Фанариотѣ, де шѣ
дътръ зп дъх стръпн націоналітѣдѣи Ромънедѣи,
тот фъкърѣ мѣлт пентрѣ лъмінареа попорълѣи;
Маврокордадѣи, Гѣкълецѣи, Інсѣланцѣи, Мъръзе-
цѣи, Кълімъхецѣи, Съдѣцѣи дътемеіерѣ дъ
Іашѣ шѣ маї дъ тоате тѣргѣріле цѣнѣтале, сколі
домнедѣи, дин каре аѣ ешѣт маї мѣлцѣи върѣадѣи
дъсетнацѣи не времеа лор, че фігърѣ къ чѣп-
сте дъ історіа шѣ дъ літтератѣра поастрѣ.
Дар тоате ачеле ісвоаре де лъмінаре періръ
ла 1821, къ чел де не зрѣтѣ Домн Фанари-
от, Міхаїл Съдъл; шѣ пѣпѣ ла 1828, Мол-
давіа фъ къ тотъл ліпсітѣ де сколі; къчѣ де-
авѣа дъ чел де не зрѣтѣ ан а домнеіеї сале, Іоан
Стърза В. В. се дъгрѣжі а рестаторнічі цѣмпа-
сіл Васіліан, дъ Трѣи-Іерархі. Дъ тоатѣ ачеа
време, дъвъцътъра се да саѣ дъ пансіоане прѣ-
вате, саѣ къ чеасъл, де піще оаменѣ, карѣи чеї
маї мѣлцѣи пічѣ пѣ фъсесерѣ прегътіцѣи пентрѣ по-
віла сарчѣпѣ де а фі лъміпъторѣи жъніміи; пѣмаї
невоїа дъ сілісѣ а фі професорѣ, шѣ а арѣта піще
къноцѣи де че еї сѣнгърѣ пѣ дъцълецеа. Тоатѣ
інстръкціа пентрѣ тінерѣ се тѣрѣінеа атъпче дъ-

тръ а'шї бате капъл вр'о зече апї къ лимба гре-
 чеаскъ, фъръ ꙗн сфършит а о нѣте ꙗнцълеце
 тпкъ, шї ꙗнтръ а ꙗнвѣца а ворвї францзече.
 Асеміне овїчеїл де а'шї десъвѣрши едѣкаѣа
 ꙗн церїле лѣминате а Европїї, нѣ се прїїмісь
 тпкъ де кѣтръ тїнерї. Хрісовергї дар се фолосї
 нѣмаї де ꙗндемъпѣрїле че гѣсї ꙗн патрїа са, шї
 зрѣтъ шї.ел методъл прїїміт атѣнче овѣще де
 тоѣї да скалії. Дѣпъ че дої апї ꙗнтрѣї ꙗн-
 вѣцъ τὸ Ἀλφάβητον, τὸ Ὀκτόηχον, шї τὴν Ἀπο-
 δίκην τῶν παιδῶν, ла 1824 се ꙗнтоарсъ дїн
 Бесарабіа ꙗн патрїа са, ꙗн каре лініще а се а-
 шезасъ ꙗн сфършит. Ажѣнгънд ꙗн Іашї, фа-
 міліа са ꙗл нѣсе ла апъл зрѣтѣтор, ꙗн пансіо-
 нъл греческ а Пър. Сїнгел, кареле къ аллѣї Кї-
 ріак ера челе де кѣпїтенїї їсвоаре де ꙗнвѣцъ-
 тѣръ не атѣнче. ꙗн ачел пансіон, тѣпѣръл по-
 стръ поет зрѣтъ методъл овїчїпїт; адекъ треї
 апї ꙗнтрѣї ꙗнвѣцъ грамматика τοῦ Πάπα Ευθυ-
 μίου, шї тѣлѣтѣчї де рост дїн Ἑλληνικά, ꙗн ἀπλὰ
 φавѣлеле лѣї Есоп, кѣвѣнтъл сфѣнтълѣї Βασίλει
 пентръ пост, Νεκρικὸι διάλογοι τοῦ Λουκιανοῦ, кѣ-
 вѣнтъл сф. Іоан-Гѣрѣ-де-азр пентръ ꙗнкїпъ-
 чїѣне, Ἡροδιανὸς, Епїстоларїѣл лѣї Сїнесїе, шї
 чева дїн Θουκυλїδης. Рѣтѣшїца кѣрсълѣї де ꙗн-
 вѣцътѣрї ера Δημοσθένης, Σοφώκλης, Ἐυριπίδης
 шї Ὅμηρος; де ачестїї Хрісовергї нѣ се фолосї

пентрѣ къ ла 1827, ешинд де ла Пър. Сипел, дптрѣ дп пансионѣл лѣи Мѣтон, Француз, от дестѣл де дпвѣдат пентрѣ атѣнче, кареле, предѣндѣї принѣипиле лимѣи французезе, дп пѣсѣ дп старе де а четї кърѣиле модерне ши фолоситоаре скрїсе дп ачеастѣ лимѣѣ, ши де а пѣте принѣимѣлочїреа лор кѣѣїга чеваїдеї деспре деографїе, їсторїе, лїттератѣрѣ ши поезїе модерне, каре дп пансіонапеле гречешїї пїчї пѣ се поменїа. Ла 1829, дѣпѣ че дпвѣдѣ дестѣл де вїне лимѣа ши лїттератѣра французѣѣ, Хрїсовергї лѣсѣ пансионѣл лѣи Мѣтон, ши маї лѣоѣ акасѣ кѣтѣва време лекѣїї де ла Франгѣлї, зпѣл дїп чеї маї вѣпї професорї гречї де пе атѣнче, ши каре се деосебїа прин зп метод сїмплѣ ши раѣонал де чеїлалѣї даскалї. Ачеста дп фѣкѣ кѣпоскѣт кѣ фрѣмѣседеле лїттератѣрїї класїче а Елліпїлор, ши прин четїреа лѣи Еврїпїдїе, Софоклес ши Омер десвѣлї дп ел дѣхѣл поезїеї. Франгѣлї фѣ чел де пе зрѣтѣ професор ал лѣи. Хрїсовергї се апропїа акѣм де доѣзѣчїї де апї; времеа дї венїсе ка сѣ ласе дпделетпїчїрїле адолесцентѣлѣї, ши сѣ дптре дп лѣптеле варѣатѣлѣї.

Фамїліа са ера кѣ тотѣл дпкѣркатѣ дп процесѣрї, де ла тоартеа пѣрїптелѣї сеѣ. Дптр'о аша французѣѣ вѣрстѣ, ел фѣ дар сїлїт сѣ каѣте їнтересѣрїле касїї каре'л кїема, фѣ сїлїт сѣ се

лэпте, кэч зиче D. Negruци, кэ кэрселе шиканії ші кэ педрептъциле оаменилор; съ ватъ ла]зша челор тарі—ел каре нэ ція че есте лингэширеа ші минчизна—ка съ поатъ доважди дрептъциле сале.

Ан аял 1830 се пэвлікъ поронка днфортэрий оцирий национале, съвт нэме де стражъ пэтэптеаскэ. Ентэсиастэзл кареле се адіцъ] атэпче, нэ се поате астэзї дескрие. Дін тоате пэрділе, дін тоате стэріле, жэпитеа алергъ ла арме, пре каре Молдовенії зїтасеръ де а ле пэрта де маї тэлт де зп веак. А. Хрисовергі ера тэпэръ ші поет; дн фортареа міліціей ел ведеа о еръ позъ пептрэ цара са; ші ар фі фост ел вреднік съ кэпте патріа, дакэ н'ар фі дэврэдошат тот че пэтеа коптрівза ла реценерація ей? Мэкар кэ невоіле фаміліей сале черія тоатъ времеа са, тотэші ел фэ зпэл дін чеї зпты кареле днчїсэ сабіа дн кавалерія Молдавіей. Дар дн пэціп, іллэсіле сале се пердэръ; міліція нэ пэтеа съ ї дее слава че доріа ші ащепта. Тот ка Andreї Шеніер ел се фэкэсе ошеан, ші тот ка ші дхнэзл ел се десгэстэ де віеаца монотонэ а офіцерілор дн време де паче; не де алтэ парте невоіле касії сале дн кіема нэмаї де кэч; кэчї афаръ де сзпэръріле жэдекъцілор, днтр'ачеастэ време пердэсэ дої фраці, ші ел рэмасэ акэч сінгэръзл спріжэп а маїкэ-са ші а зпзі фрате зп-

къ мѣкъ дн връжсть. Аша дар ла сфжршітзла апълѣи 1832, ел ре.днтръ дн віеада пріватъ, жрмат де пъреріле де рѣж а шефілор ші а товаръшілор съі, де каріи ера прецѣит ші ізвіт.

Дн поха са посіціе, Хрісовергі днтревѣндъ чеа таї маре парте а времїи сале дн десвате-реа несфжршітелор процесрї а фаміліеї; еар чеасрїле словоде ле петречїа дн дндеплїнеа стѣділор каре, кѣм ам зіс, дї ера сѣперфічіале. Днкіпхїреа са чеа віе череа імпресїи вїї; ачесте ле авѣ дн четїреа Романтічїлор франдезї, шї таї кѣ деосевїре дн Андреї Шенїер, дн а кървїеа віеадъ гѣсїа атѣте асетѣпърї кѣ дн-схшї а са віеадъ; скріерїле ачестор азторї десвѣлїръ дн ел тѣкъ таї тѣлт сімѣтѣчївнеа аджн-къ, че о авеа дїн фіре, шї пре каре акѣм о арѣтъ дн прїетешѣг шї амор. Токма дн връж-ста кѣнд дн віне чїркѣлеазъ фок дн лок де стѣ-це, кѣнд тот порѣл рѣсѣфлѣ енерціе шї пѣтере, кѣнд тот гжндѣл дн кап есте чїпсте шї славъ, ел ера сіліт съ трѣаскъ дн пелѣкраре, певѣ-зѣнд нїчї дн арте, нїчї дн вре о алтъ карїеръ слава де каре ера бат, саѣ такар кїпѣл де а се фаче фолосїтор патріеї сале. Се dedѣ дар кѣлтѣлѣї сексѣлѣї фрѣтос; шї аша аморѣл, сімтїмент каре аре атѣта аналоѣїе кѣ пое-зіа, дї стѣпѣні тоате мїшкърїле інімії.

Алсѣ воала, каре дн сфършит дн ши сковори
 фърѣ време дн торнтънт, днченѣсе де не а-
 тѣче а і се арѣта америнѣитоаре; ера динтеї
 ниѣе колічї кѣмплите. Докторїї дї сфѣтѣирѣ миш-
 кареа ши аерѣл кѣрат. Ачеастѣ днпреѣѣзраре
 ши о спекѣлаѣе че вроїа сѣ факѣ кѣ вої, дн дн-
 деннарѣ, ла авгѣст 1833, сѣ днтреприндѣ о
 кѣльторїе дн Тѣрѣѣа, пѣпѣ ла Адрианопол. Вїеа-
 ца патриаркалѣ а Бѣлгарїлор, обїчеїзрїле лор а-
 тѣт де деосевїте де а ле алтор наѣїї маї чївї-
 лїсате ши прїп ѣрмаре маї просаїче, прївелїщеа
 тѣреадѣ а Балканїлор плїні ѣнкѣ де сѣвенїрїле
 вїрѣнѣїлор Рѣсеѣїї, тоатѣ ачеа патѣрѣ прїмїтї-
 вѣ лѣсѣ дн меморїеа лѣї днтїпѣрїрї нещере-
 се, ши дешептѣ дн ел ѣепїл поетїк.

Дѣпѣ днтвоарѣереа са дн Молдова, пѣвлїкѣ дн
 1834, чеа ѣнтѣї компѣнере а са. О да Рѣї-
 нелор ѣетѣѣїї Неамѣѣ.“ Ачеастѣ одѣ а-
 вѣ о днрїѣрїре че раре орї поезїа капѣтѣ дн
 ѣара поастрѣ. Лѣкѣиторїї дн Неамѣ негѣндїнд
 нїчї ла респектѣл че тот отѣл тревѣїе сѣ аївѣ
 нетрѣ антїкїтѣїле патрией, нїчї ла стрїгѣрїле че
 вандалїстѣл стїрнеще орї ши ѣнде се афлѣ бѣр-
 баѣї че ши ївѣескѣ слава стрѣтошаскѣ, чї повѣ-
 ѣїїї пѣтаї де ѣн тѣршав їнтерес, се сїлїа каре
 дн каре сѣ ѣеаргѣ де не фаѣа пѣтѣлѣлѣї че-
 татеа лѣї Стефан, ши кѣ петреле скоасе сѣ рѣ-

диче zidiri ѓи тѣргѣл лор. ѓнтре тоѓи зѣл, а-
пѣме Белі-воѣ, се deosevia prin фѣria са чеа дѣ-
рѣшѣтоаре; ачеста пѣмаї дѣн петреле трасе дѣн
zidiri ле не каре одатѣ се ѓифѣѣшасѣ Елена,
рѣдикѣ зѣ ратош ѓнтрег, чел маї mare дѣн Neamѣ.
Хрисоверги аззѣнд де ачеастѣ пелеѣѣѣре, ексал-
тат де о сфѣпѣтѣ зрѣ асѣпра барбарѣлор че не-
ѣѣнстѣа пѣмеле де Ромѣн, ѓнтр'о сѣнгѣрѣ поап-
те, компѣсѣ фрѣзѣоаса одѣ, ѓи каре стрѣгѣ:

О фраѣлор Молдовенѣ, вѣтрѣнѣ, тѣперѣ деавалѣмѣ,
Веакѣрилор виѣтоаре нѣ гѣндѣѣ кѣї сѣ даѣѣ самѣ?
Шѣ пѣтеѣѣ кѣ сѣнѣе рѣче прѣви ачеа дарамаре?
Нѣ опрѣѣѣ барбара фапѣтѣ, пѣ'нѣлѣѣѣѣ тоѣѣ о стрѣгаре?

. . . . .
Еарѣ вої каре пакатѣл нѣ вѣ сѣтѣѣѣѣ а'л фаче,
ѣѣ патѣмѣѣ вѣ'нѣѣѣѣѣ, кѣѣѣѣл поате вѣ таче?
Лѣкомѣа де вої ѓнѣѣѣѣ шѣ де а воастрѣ авере
Бѣкѣресе, аѣвѣ парте, стѣпѣнеаск'о ѓи пѣтере;
Еар вѣлѣстѣшѣл кѣ а са тѣпѣ ѓи фѣреа тоатѣ сѣ сѣне,
А воастре пѣме зрѣте! ш ч . . . .

Ентѣсѣастѣл че ачесте фрѣзѣоасе шѣ енерѣѣ-
че версѣрѣ аѣѣѣѣѣѣ, фѣ ѣвѣѣѣѣѣ. Лас кѣ окѣр-
тѣѣреа дендатѣ аспрѣ опрѣ барбара фапѣтѣ,
кѣѣм зѣче поетѣл; дар тот пѣвѣлѣкѣл се сѣмѣѣ елек-
трѣсат. Літератѣра, ѓи Молдова, не атѣнѣе деа-
вѣа ѓнѣѣѣѣѣ а ре'нѣѣа, дар слаѣѣ, не ѓнѣѣѣѣѣ-
патѣ шѣ алѣѣѣѣѣѣ пѣмаї дѣн проасте траѣѣѣѣѣѣ,
саѣ имѣѣѣѣѣѣ шѣ маї реле зѣнкѣ де ориѣѣѣѣѣѣѣѣ
стрѣѣне; поезѣа ера маї тѣлѣт ѓи фортѣ, ѓи

квѣнте де кѣт љн идеї. Митолоѣа пѣрѣѣинѣтъ, афектаѣа, шѣ конѣетеле италиенещѣ ера де модѣ; ла фѣеще каре рѣнд а компѣнерѣлор дѣн времеа ачееа нѣ гѣсеѣѣ де кѣт мѣзе шѣ еар мѣзе, Аполон, Орфеос, Белона, кѣнд Марс кѣнд Аріс, Ахерон, Дафніс, Тѣрсіс, шѣ тоѣѣ zeiї дѣн Олімп шѣ Тартар. Тоате ачеле компѣнерѣ ера ode имѣтате, версѣрѣ анакреонтѣче, имне, фавѣле шѣ маї алес сонете, фелѣл де поезіе фаворит а Орфеїлор карѣї не асѣрѣѣа зрекіле не атѣпче. љн Цара Ромѣнеаскѣ поезіа авеа маї мѣлтѣ перѣвѣ, шѣ љнченѣсе а се љндрепта дѣпѣ гѣстѣл наѣионал; мѣлте вѣкѣѣѣ де о адеѣвѣратѣ поезіе се шѣ пѣвѣлікѣрѣ де Вѣкѣрещѣї, Еліад, Кѣрлова; челе ѣнтѣї черкѣрѣї а лѣї Александрескѣ ешѣсерѣ асеміне де сѣвт тѣпар, шѣ вестѣа Ромѣнілор зп mare поет. Дар дѣн непорочѣре скріерѣле лор саѣ нѣ пѣтрѣнсерѣрѣ ѣнкѣ љн Молдавіа, саѣ ера кѣпоскѣте нѣмаї де зп мѣк нѣмѣр де четѣторѣї; Мілковѣл есте о ставѣлѣ дестѣл де mare, каре ѣнкѣ астѣзѣї опреѣще саѣ чел пѣѣѣн љн-тѣрѣзіе словода тречере а родѣрѣлор дѣхѣлѣї дѣн о царѣ љн алта. Пѣвѣлікѣл пострѣ дар нѣ кѣпо-щеа декѣт пре азторѣї Молдовенѣї, карѣї дѣн прѣ-ѣина медіокрѣтѣѣїї лор, лѣса пре четѣтор рѣче, кѣчѣї нѣ авеа нѣмѣкѣ кѣ че сѣл интересеѣе. Кѣ атѣта маї mare фѣ сенсаѣіа проѣзѣсѣ де Хрѣ-

совергі, prin ideile sale dreptе ші патриотиче, prin versurile sale—къте одатъ аспре ші песънхсе регълелор версіфикаціей—dar tot deа-зна енерџиче, фирещі, зімітоаре, pline de оградіе deосебітъ .An mai тълте локзрі, ші тоате скрісе .Anтр'зи топ сімплз ші лесне de .Anцълес.

Негрешіт къ поетъл пострз, .An demnat prin віеа .Anтврџдошаре че прііті чеа џптџ а са компзнере, ар фі зрмат .An каріера трасъ лџі de кътрџ ценіх, ші с'ар фі сіліт съ къщіце слава літтерарџ ла кареї ера dat съ ажзнгџ; dar зп amor віџ, mare, вечнік de време че се сфџрші пзмай къ віеада са, veni de'л ріпі окзпацілор сале. Ел ера тълџр, фрзмос, авеа tot че поате плџче злеї фетеї, сокотіа къ авеа џнкџ тълте zіле de трыт; тоате ачесте .An пот слџжі de десвіповџдіре пентрз къ контені de а лџкра пентрз пџзлік; ші дакъ май фз поет, дакъ май лџоџ kondeїл .An тълџ, ачааста о фџкџ пзмай пентрз ка съ слџвеаскъ пре ачееа кареї реалісасе тоате волџптџділе че вісасе .An поцділе сале de тълџр. Віеада поастрџ есте атџт de скџртџ, атџт de монотопџ, атџт de плінџ de сзпџрџрї ші de пџказзрі, .Anкџт кџnd не се .Anфџдошазл зп мінџт de ферічіре, ар фі о певзніе пентрз пої, дакъ лам лџса съ треакџ, фџрџ съ не въззрџм de дџнцл. Inima лџї Хрісовергі ера плінџ de
www.dacoromanica.ro

іллэсїі, прекът сѣффлетъл љї ера плїп де поезїе; шї прекът ел ера адевѣрат поет, асемїне ера шї адевѣрат сїмџїтор. Кънд ел ївїа, ївїа дїп тоате пѣтеріле сѣффлетълї, шї лѣтеа пен-трѣ дѣнсъл се тѣрџїнеа љп амореза са. Аморѣл поѣ че сїмџї, фѣ маї алес хотѣрїтор пен-трѣ дѣнсъл; ачеастѣ плѣкѣтѣ шї мїстерїоасѣ легѣтѣрѣ авѣ о преа таре љпрїзрїре асѣпра віе-џїї сале, ка сѣ о пѣтем трече сѣвт тѣчере, фѣрѣ љпсѣ а о десѣвлї маї тѣлт де кѣт пе еартѣ кѣ-вїїпџа. Ера о фетее тѣпѣрѣ, фрѣтоасѣ, кѣ о љкїпзїре віе, че шї пѣстрасѣ тѣкѣ тоате іл-лѣсїїле копїлѣрїеї сале, шї каре третѣрѣнд ла кѣвїнтеле де фок а тѣпѣрѣлї поет, љї респѣн-сесѣ: ївѣещетѣ, фїї порочїт; фѣїї зп пѣте стрѣлѣчїт љнтре оаменї, ка сѣ тѣ акоперї шї пре мїне кѣ слава та. Хрїсовергї афлѣ ідеалъл ероїнепор че вѣзѣсе љп Бірон, Дѣмас, шї љп а-тѣџа романчїерї; ел кѣщїгѣ зп сѣффлетка сѣї љпѣлѣагѣ сѣффлетъл, о інїтѣ пентрѣ інїма са, о стеа пентрѣ орїзонъл сеѣ. Ел зїтѣ дар тот, славѣ, чїнстїрї, вїїтор, ка сѣ трѣеаскѣ пѣтаї пентрѣ ївїта са. Де ачеа маї љп тоате поезїїле че пе атѣпче аѣ компѣс, саѣ аѣ традѣс, ел пѣїї аратѣ де кѣт стареа інїмїї сале; љл везї кънд весел пентрѣ кѣї ферїчїт,—атѣпче кїпѣл еї љл веде љп крїсталъл пѣрѣлї, пѣте-

ле еї дла азде дп мърмъра патърїи, гласъл еї дп
 adierea zeфирълї—;кънд трист, пентрѣ къ чеа-
 съл дптълпїрїи дптърzie a veni; кънд деслѣдъж-
 дѣит, влъстътънд черъл шї пъмжнтъл пентрѣ къ
 о препъне некредїнчїоасъ; дї хотърїт съ фѣгъ,
 съ о ласе, дї паре рѣѣ къ аѣ жъртфїт пентрѣ
 дънса пъп шї слава че ар фї пѣтѣт с'о къщїце,
 се къеще de зїлеле че аѣ пердѣт; шї стрїгъ:

Нїчї о zi dia а ле теле вр'ѣп сѣвенїр п'аѣ лъсат;
 Пътеле меѣ ѣнкъ есте сѣвт ѣмврѣ акѣѣндат.

Шї дѣпъ пѣдїп зїтъ тот, шї дшї адъче пѣмаї
 aminte de ферїчїреа че аѣ гѣстат, се дптоарче
 еаръшї ла пїчїоареле еї, маї влънд, маї сѣпъс
 de кът тотдеазна, зїкъндѣї:

Те їзбек, с'аѣ сѣършїт тоате; драгостеа марїїнї пѣ аре;
 Те їзбек, дї рѣгъчїѣнеа че дпалц кътрѣ алтаре!

Негрешїт вѣтръпїи, фїлософїи саѣ ачеї карїи п'аѣ
 сїмдїт ферїчїреа de а фї їзѣит de о фетее че дї
 ворѣеще шї сїмдърїлор шї їнїмїи, вор зїче къ
 аторъл пѣ тревзїе съ дпжосаскъ пре ом, къ
 поетъл, а кърѣеа менїре есте de а їзѣї пѣмаї
 идеалїтатеа, пѣ тревзе сѣ'шї неардѣ времеа
 дптрѣ о драгосте сїмдѣалъ, шї къ пѣмаї оаменїї
 de рънд дпценѣнкїазъ дпайнтеа знеї фетей. Ла
 ачесте мѣлдї—дптре карїи шї еѣ—сѣнт de о алтъ
 сокотїнцъ; еї зїк къ нїмїкъ пѣ поате дп лѣте дп-

demna ла фанте марї, днсета пентрѣ славѣ, де-
щента ценїзл, маї тѣлт де кѣт фемеа, фїнда
ча маї поетїкѣ; шї кѣнд п'ам нѣмі де кѣт пре
Петрарка, Данте, Тасо, а кѣрора каподопере
ле аѣ фост днсѣфлате прїн амор, ѣкѣ ам дес-
віновѣдї пре Хрісовергї, кѣ с'аѣ dedat знеї фе-
рїчїрї, пентрѣ каре пої тїнерїї, дн времеле мо-
потоне шї трїсте дн каре трѣїт, п'ар тревзї сѣ'л
тѣстрѣт, чї ѣкѣ сѣ'л пісѣїт.

Дар прекѣт поезїа спореѣе днкѣнтѣрїле
аморѣлї, тот атѣт шї аморѣл деѣеапѣ гѣ-
стѣл поезїеї. Хрісовергї, тѣлѣтїт де ферї-
чїреа са, ера датор пѣвлїкѣлї, шїешї сѣ пѣшї
адоартѣ ценїзл днтр'о віноватѣ трѣндѣвіе, чї
сѣ се сілеаскѣ а агонїсі слава че о ївїа ка
зп адевѣрат поет. Лѣѣ дар еарѣшї кондеїзл;
шї аша компѣсѣ Ода пентрѣ венїреа Д.
С. Домпѣлї Стѣпѣнїтор, дн каре ча
ѣнтѣ строфѣ маї алес есте мїзнатѣ, вѣкѣдї-
ле орїїнале, о віѣѣ де пѣр, Еї, шї традѣкѣї-
ле Лампа кѣ Ада осѣл фѣкѣт де дѣнсѣл,
Неера, Міна, каре тоате вѣдескѣ сенсациїле
їнімїї сале, шї маї алес драма лї Александрѣ
Дзмас, Антонї, дн каре ел ведеа ка днтр'о
оглїндѣ тоате десфѣтѣрїле, тоате тѣлѣрѣрїле
шї дндоелеле, тоате пѣлѣчїрїле шї деспѣдѣждї-
рїле аморѣлї, че ел сїнгѣр ле сїмѣїа. Negre-

шіт къ талантъл сеѣ с'ар фі десвъліт, с'ар фі копт, кѣ кѣт ар фі ѡпаітїт ѡн врѣстѣ, негрешїт къ ренѣтаѡїа са дїн зі ѡн зі с'ар фі ѡптемеїат не адевѣрате тїтлѣрї; дар слѣжва ѡн каре ѡнтрѣ, шї воала, де каре ам ворвїт, арѣтѣндїсе еарѣшї, пѣл лѣсарѣ шѣлтѣвреме словод, ка сѣ'шї ѣрмезе ѡнделетнїчїрїле поетїче де каре се апѣкась де поѣ.

Дѣпѣ венїреа **А. С. Домнѣлї Стѣпѣнїтор** дїн Константїнопол, вѣкѣрѣндѣсе кѣ тоѡї Молдовенїї пентрѣ ашезареа зпїї гѣверн наѡїонал, шї пентрѣ ексістїнѡа полїтїкѣ ѡнкїзѣшлїтѣ цереї прїп пѣмїреа зпїї **Домн** пѣмѣнтеан, **А. Хрїсовергї** се хотѣрї а ѡнтра де поѣ ѡн слѣжвеле Статѣлї. **Ла 16** авгѣст **1834**, ел ѡнврѣцошѣ еарѣшї карїера мїлїтарѣ, ка лїеutenant шї адїотант а **Хатманѣлї**; шї тот ѡн ачелаш ан, ла **24** декемвріе, **ѡнѣлѡїеа Са** ѡл пѣмї домнесп адїотант. ѡн ачест де не ѣрмѣ пост, ел кѣщїгѣ ѡн кѣрѣнд ѡнкредереа **Прїнѡѣлї**, фѣ орѣндѣвїт ѡн маї шѣлте ѡнсѣрчїшѣрї импортанте, шї пентрѣ вѣпеле сале слѣжве, ла **1** Іанѣарїе **1836** фѣ пѣмїт **Кѣпїтан**.

Дар воала каре'л родїа ѡнлѣзптрѣ пѣл лѣсѣ сѣ'шї ѣрмезе карїера. Сдравѣна са констїтѣѡїе лѣптасѣ маї шѣлтѣ време ѡнпотрївареѣлї; ѡнсѣ ел се грѣвїа сѣ трѣаскѣ, шї де

ачеа пѣ шіа че есте паза ші діета. Ел ера
 дншглат прін пѣтереа спорітоаре а дѣхлѣ
 сеѣ; ші аша пѣ ші кѣнокѣ стареа, де кѣт кѣнд
 пѣ маї ера кін де а о дндрента. Дн лѣна лѣ
 февраріе 1836, ла зп вал тѣскѣт, дат де
 кѣртеа Іашілор, токма ла ачела дн каре о да-
 тѣ днсемпатѣ зичеа лѣ Хрісовергі, днврѣкат
 днтр'зп богат костѣм де темпліер, ещї фрѣ-
 тос ка зп соаре, ла ачел вал, ел авѣ непоро-
 чїре съ рѣчеаскѣ таре, ші пѣ се пѣзі. Адоѣа
 зі пе о време віколоасѣ, се дѣсе ла Прївещї,
 днтрѣ о комїсіе ла каре ера рѣндѣт; дѣпѣ кѣ-
 тева зіле се днтоарсе де аколо реѣ кѣ тотѣл,
 ші де атѣпче пѣ маї вѣзѣ зі вѣпѣ. Боала се ком-
 плїкѣ, ші дофторїї сїнгѣрї пѣ маї фѣрѣ дн старе
 де а о кѣпоаше; пенѣтѣндѣї фолосї дн сфѣтѣі-
 рѣ съ каѣте ажѣтор стрѣп. Ла 2 іѣніе 1836
 ел се порнїкѣ фрате-сеѣ ла Віена; дофторїї де
 аколо дн трїмесерѣ ла вїле де Ішел. Кѣра
 ачеаста асемїне пѣї прїї, ші аша, тот дн а-
 челаш ап, дн октомврїе, се днтоарсе дн Мол-
 дова, маї слав тѣкѣ де кѣт се дѣсесе, ші пѣ-
 маї кѣ мїкѣл фолос че поате адѣѣче зп аер кѣ-
 рат ші зп траїѣ департе де інтрїціле ші де тѣл-
 вѣрѣрїле лѣтїї. Пѣдїп дѣпѣ сосїреа са дн Іашї,
 пїкѣ ла пат, дн каре пѣ се маї скѣлѣ де кѣт
 ка съ теаргѣ ла гроапѣ. Боала се фѣкѣ маї

amerinđitoare de кѣт totdeauna; пѣтереа трѣ-
 пеаскѣ ера пердѣтъ, ши възвѣндѣл љн ачеа тѣ-
 кѣлоасѣ старе, нимене п'ар фѣ пѣтѣт креде кѣ
 авеа дѣнаптеа са зпѣл дѣн чеѣ маѣ фрѣтмошѣ те-
 перѣ дѣн Молдова; ел ажзѣсесе а фѣ пѣтмаѣ зпѣ-
 вра са. Моартеа са фѣ пречедатѣ де лѣнѣ де
 недорѣмѣре ши де дѣрерѣ, љн каре љпсѣ љшѣ пѣ-
 страсѣ тоатѣ аѣерѣмеа дѣххлѣѣ ши тоатѣ весе-
 лѣеа карактерѣлѣѣ. Дѣн потрѣвѣ кѣ кѣт пѣтерѣле
 трѣпецѣѣ љѣ скѣдеа, кѣ атѣта факѣлтѣѣдѣле ѣн-
 телектѣале љѣ спорѣа; пѣтмаѣ дакѣ авеа вре зп
 менѣт де одѣхлѣ, љндатѣ лѣоа кондеѣл, саѣ дѣк-
 га алтѣеа; ши аша слаѣ, болнав, ла доѣ деѣе-
 те де моарте, компѣсѣ кѣтеѣа фрагменте де
 поезѣе, че скѣнт адеѣвѣрате скѣптеѣ де ѣенѣѣ.
 Дар сѣфферѣнѣдѣле дѣн зѣ љн зѣ се љтѣхлѣѣѣа, ши
 аша љн 9 martie 1837, пе ла патрѣ чеасѣрѣѣ
 де дѣмѣнеадѣ, љшѣ дѣдѣ сѣффлетѣл, фѣрѣ агонѣе,
 дар кѣ кѣнѣѣ кѣ мѣрѣа тѣпѣр, пѣн де вѣитор ши
 кѣ пѣ пѣтѣсѣ адеверѣ пѣдеждѣле че компатрѣо-
 цѣѣ пѣсесерѣ љн ел. Кѣ кѣтеѣа чеасѣрѣѣ љнаптеа
 морѣѣѣ, ел фѣкѣсе ачесте версѣрѣѣ:

Гата а лѣса вѣаѣа, пѣлѣг, сѣспѣн пѣтѣпѣѣат,
 А трѣстелор теле зѣле пѣдеждеа с'а'мпѣрѣѣѣат.
 К'о прѣвѣре тѣлѣжѣтоаре 'мѣ драг а мѣ маѣ зѣта
 Ла ферѣѣѣрѣле лѣтеѣ че пѣ ле-аш пѣтѣт гѣста.

А. Хрѣсовергѣ, љнтоѣѣрѣшѣт ла лѣкашѣл сеѣ
 де пе зпѣтѣ де фѣраѣѣ сеѣ де арѣе ши де тоатѣ

tinereamea, с'аѣ дигропат лънгъ татъ-сеѣ, дп
Бисерика СФ. Некълаї-de-ла deal. Токма дъпъ
тоартеа са, ла актопсія че і се фъкъ, дофторіі
къпоскъръ къ воалаї фъсесе офтіка ла тѣдъ-
ва спнъріі, саѣ кѣт се зиче къ термінъл техник,
tabes dorsalis.

Аша мѣри, deabia de 26 ані, ачест тѣпър фа-
ворит а мѣселор, рѣдікат преа де време веакъ-
лѣї, пре каре, негрешит къ вѣнд дптр'о врѣстъ
маї коаптъ, 'лар фї дптвогъдіт шї стрѣлзчіт къ
продѣкціле ценіълѣ сеѣ. Ел ера де о талие пал-
тъ, вѣне пропорціонатъ; фїгъра са столітъ ера
фрѣмоасъ шї вѣрвѣтеаскъ; фїсіономіа са атѣт
де експресівъ, дпкът дакъ о ведеа чінева ода-
тъ, нѣ о маї пѣтеа зїта; дпфѣдошареа са ера
словодъ шї плъкътъ. Дпсѣшїрїле інімії нѣї ера
дп пімікъ маї жос де кът а ле трѣпълѣї. Па-
тріа о ізвїа маї мѣлт де кът вїаца; ідеїле сале
ера лїберале шї потрївіте къ веакъл; прежѣде-
къділе нѣ 'лаѣ авѣт пічі одатъ де партизан.
Сѣфлетъл сеѣ ера дпдѣрѣтор шї дескіс ла тоате
дптіпѣрїрїле повїле; шї пентрѣ прїетїнії сеї ел ера
де мїере, кѣт зиче зп проверѣ ромѣнеск. Пѣ-
рерїле поастре де рѣѣ къ 'лам пердѣт, къ атѣта
тревзїе сѣ фїе маї марї, къ кът ведем дп че
лїпсѣ се афлъ патріа поастрѣ де барбаді къ
дпсѣшїрїле лѣї.

Нѣ не рѣшѣне акѣм де кѣт а арѣнка о мѣкѣ
 окѣре асѣпра ачестеї едѣцїї, че кѣпрѣнде тоате
 скрѣерѣле лѣї А. Хрѣсовергѣ, афарѣ де традѣкѣцїа
 драмїї Антонї, каре, ѣн ачелаш ан дѣпѣ моар-
 теа лѣї, с'аѣ пѣвлѣкат ла Бѣкѣрещїї, ѣн типо-
 графїа лѣї Елїад. Челе маї тѣлте дѣн вѣкѣцїле
 поетѣче че се кѣпрѣндѣ ѣн ачестѣ коллекѣїе нѣ
 сѣнт де кѣт нїѣе ескѣсе, нїѣе черкѣрї неѣнде-
 плїнїте; дѣпѣ опїнїа поастрѣ фрагментеле сѣнт
 челе маї вреднїче де ѣнсетнат; тѣлте дѣн а-
 честе сѣнт адевѣрате ѣандѣрї де петре скѣтне.
 Аѣторѣл сїнгѣр кѣпоѣеа грешелеле шї неѣн-
 деплїнїрѣле лѣкрѣрїлор сале; не вѣкѣцелеле де
 хѣртїе ѣнпрѣцїате, не каре ел ле скрѣсесе, се
 вѣдѣ ѣн маї тѣлте локѣрї версѣрї сѣнтлїнїате,
 кѣвїнте стерсе, сѣтне де ѣндоеалѣ. Негре-
 шїт кѣ критїчїї вор гѣсї адес їдеа реѣ ѣнфѣѣо-
 шатѣ, поїта неѣнцѣлеасѣ, експресїле нѣ преа
 алесе, рїта реѣ пѣзїтѣ. Ної сїнгѣрї тѣртѣрї-
 сїм кѣ прївїм ачесте поезїї, нѣ ка моделѣрї де
 перфекѣїе, чї нѣмаї ка о довадѣ кѣ тѣпѣрѣл
 авеа ѣенїѣ, шї ка о прѣвѣ де че ар фї пѣтѣт
 фаче, дакѣ нѣ 'лар фї рѣнїт моартеа аша де
 тїмпѣрїѣ; кѣчї ѣнаїнте де тоате тревѣїе гѣндїт
 кѣ ел н'аѣ петрекѣт дѣн карїера оменаскѣ, де
 кѣт врѣста патїмїлор. Еар ачелора карїї, фѣ-
 рѣ а лѣоа самѣ ла ѣнпреѣїѣрѣрї, с'ар сїлї а

арѣта пѣтаї грешелеле лѣї Хрісовергі, ле вон
 зиче тот ачеле кѣвѣнте, че шї бїографѣл лѣї Ан-
 дреї Шенніер ле адресазѣ критічїлор поетѣлѣї
 француз, порт асеміне дн флоареа тїпередїї.
 „Да кѣ вроїдї де ла дѣнсѣл о корекціе абсолѣ-
 тѣ, дѣчеївѣ де'л чередї портжнтѣлѣї, каре с'аѣ
 днкїс асѣпра лѣї ла врѣстѣ де доѣзечї шї шесе
 де ані. Еар пѣлѣ атѣнче нѣ претїндеїї де ла
 родѣл тїмпѣрїѣї пікат, днїнїте де а се коаче,
 прїн ловїреа фѣлцѣрѣлѣї, дѣлчеада поателор де
 тоатнѣ!“

М. Когѣлїчєан.

1 Іанзарїе. 1843.

POESII ORIGINALE.

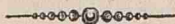

D. D. Frati Vornici

COSTAKI ȘI ALECU STURDZA.

DEDICATIE.

СКЪМПЛОР ПРИЕТІНІ!

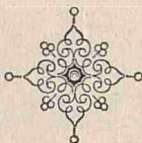

Фьгъдъеце ши ціне, дъпъ проверъ фаче доъ,
Дар ла міне фаче зна, дъп' о сіетемъ маї поъ;
Ши пентръ ка къ довадъ, съ въ пот ши арата,
Къ зіселе'мі д'адевърърі љп љме пот а се да,
Гръбеск съ пъп љп љкраре фьгъдъинца mea датъ,
Трімідиндъвъ къ гравъ, ши кът пѣтъйъ маї љидатъ,
Тълъчїріле љп версърї ш'алкътзїрі търънцеле,
О кът de мікъ плъчере dorind съ въ факъ еле.

Маї am доъ фъвълеле, не каре нъ ле пот да;
Љс micантронe фїреце, љп љме нъ пот ѣмъла,
Шедъ аскънсе љп катаръ, закъ аколо љп тьчере,
Пъпъ веакъл съ ле віе, ка съ еасъ ла vedere.

Еар ажѣтаѣа лампії, де фрікъ аскѣпсъ о цїѣ,
 Дамеле де вор ведео, зѣѣ тѣ спѣнзѣръ де віѣ;
 Ші еѣ кред кѣїкѣ дрептате, съ маї трѣѣск о вѣкѣтъ,
 Ка съ пот фї тотдеазна а воастрѣ слѣгѣ плекѣтъ. —

Іаніі 1834.

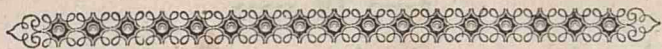

Ruinelor cetății Neamtsu.

O D A.

I.

Въ извекъ рѣснѣрї сфинте, съмн тѣрїреї стрѣмошещї,
Zid векїѣ че де п'ал тѣѣ тѣнте, ѣнкѣ патрїа'тї слѣвещї,
А кѣрора 'нфѣдошаре орї шї кѣї самїнї а зїче:
„М'аѣ пѣрѣсїт четѣденїї, м'аѣ дарамат крѣда време;
„Дар копїї, стрѣмошїї вострї, одїнеоарѣ аїче,
„Окротїа патрїа воастрѣ, де вражтамшї фѣр'а се теме.“
О сїнгѣре монѣмент, че те авет дрепт довадѣ
Славеї ачеї стрѣмошещї! Відедї'л кѣм а съ кадѣ!
О зїдѣрї дїн каре Стефан, днвїтат ла вѣрѣѣдїе,
Днторкѣндѣсе кѣ гравѣ, пе вражтамшї аѣ вїрѣїт,
Днсѣфлещїдї'тї пѣтереа, дадї'тї глас, дадї'тї тѣрїе,
Сѣ пот тѣнгѣї кѣ жале стареа'н каре ацї венїт.

II.

Рѣдїчесе пѣн ла черѣрї тѣнгѣїреа шї стрїгареа
А овїцїеї Молдовене! Пльпсѣл, вочїтѣл шї жалеа
Меаргѣ адѣнк сѣ рѣсѣне пе волта ачеа череаскѣ;
А лор зїле кѣ четатеа Неамцѣл сѣ се рїсїнеаскѣ!
Ведедї сфѣнтѣл лок ачела, ѣнде вїтеж' аѣ тѣрїт,
Де копїї кѣм се дѣратѣ, се савѣ пѣн дн пѣмѣнт.

Лъкоміеа зпор ауріці, дънъ време патриотї,
 Сфънтъа лок дъ дефъѣмеазъ, ка піще вітреці, ка ходї!
 О павезъ не дъвїнс' а неашълї Молдовїнеск!
 Ка съдї даъ дестъла славъ, че кзвїнте съ гъсеск?
 Тъ, каре къ а та змврїре, веакърї дътреці аї пъзїт,
 Фала стръмошїлор пострі вїаца ле-аї окротїт,
 Вїаца че еї не-аъ дат поъ, прїп каре астъзї тръїт,
 Де а еї пастрар' акъта, пої цїе съдї тълцъшїт.
 Същеле лор че ш'акъта кърде прїп а поастре вїне
 Саъ пастрат, четате сфънтъ, с'аъ пастрат де кътръ тїне.
 Паза зїдърїлор тале не връжманї ватжокорїа,
 Кънд не мїї де дъшманї. Лешї, онтспрече Пльїешї вътеа,
 Тъ каре ла орї шї каре дефъѣмаре де стръїп
 Ераї ставїль; ш'акъта ераї зп мартър деплїн
 Знеї славе, знеї соарте, че'н вечї аъ дъкоронат
 Артеле патрией теле, кънд де вїтежї с'аъ пъртат.
 Тъ каре къ а та змврїре, дъвїтезї ла вьрвьцїе,
 Прїп адъчере-амїнте, шї акъм фїїнд пъстїе,
 Не тот молдованъа каре пъстреазъ стръмошеск сънце,
 Не тот теперъа че поате о савїе а дъчїнце.

III.

О фрацілор молдовенї, вьтрънї, тїнерї, деавалтъ,
 Веакърїлор вїтоаре нъ гъндїці къї съ даці самъ?
 Шї пътеці къ сънце ръче прївї аче дарамаре?
 Нъ опрїці варвара фацтъ, нъ 'пълцаці тоці о стрїгаре?
 Прївїці мартъръа че знъа дїп веакърї не ръшьсьсе,
 Къ неашъа постръ дїп неашърї де вїтежї се алесъсе,
 Към дъ даръштъ шї'а стрїкъ лъкомїеа 'н съмещїре,
 Шї дъшї фаче еї палатърї, спре ашї гъсї тълцъшїре.
 Вої съптеці чеї че дъзпъзї кънд не Театръ кънта

Треї Францужї дн алтѣ лимбѣ, шї четатеа о сѣрва, *
Стрїгацї шї вътеадї дн палте, плънцеадї къ ла-
кримї фервїнцї,

Къхтацї зпѣл ла алтѣл, дацї дїн кап, крѣпкацї дїн дїнцї;
Ш'акѣм ведедї даратареа, шї пѣ зїченцї зп къвѣнт!
Оар' аѣ фост де въкъріе, къ еї жоакѣ не тор-
мѣнт?

Оаре пѣ ера ш'ачеле вр'о жѣртвѣ д'а тѣгѣ-
лірїї?

Нѣ, фрацїлор, нѣ, въ рог, нѣ маї дацї прїлеж хѣлірїї,
Нѣ въ маї траценцї асѣпрѣвї хѣла неатѣрїлор тоате,
Чї стрїгацї, опрїдї пакатѣл, чередї къ глас о дрептате.

IV.

Еарѣ вої каре пакатѣл нѣ въ сѣтценцї а'л фаче,
Чї пагімїї въ'кїнацї, къдетѣл поате въ таче?
Н'адї гѣндїт къ'ї сѣ дацї самѣ веакѣрїлор вїігоаре?
Н'адї гѣндїт к'ал вострѣ нѣте, лор ласадї спре вла-
статаре?

Ачеаст'а воастрѣ зртаре, о дефѣймаре овѣшеаскъ,
Прїп адѣчере амїнте, дн вечї сѣ в'агонїсаскъ.
Лѣкомїеа де вої днсѣшї шї де а воастрѣ авере
Бѣкъресе, аївъ партѣ, стѣпѣнеаскъ'о дн пѣтере,
Еар влѣстѣтѣл къ а са тѣпѣ дн фіреа тоатѣ сѣ сѣпе
А воастре нѣте зрїте! Кѣ цїда сѣ се адѣпе.
Прѣпчїлор вїіторїшеї, влѣстемѣл чел маї зрїт
А невівоватеї гѣрї фіе чел днтѣї къвѣнт !!!

* Ла прїлежѣл знеї сѣрѣврї даѣѣ Ценералѣлї Кїселѣф де кътрѣ пѣвлїкѣл
Іашїлор, шї ла каре с'аѣ кътат баллада „dans ces donjons ruinés etc.

DEDICATIE

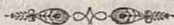
E. S. D. Hatman i Cavaler

Geodor Balsch.

Привагъ'н ачесте локърї, м'ам темѣт съ нѣ грешеск,
 Prin ame некъпошїицѣ, грешїт съ тѣ хъръзеск.
 Граїѣл меѣ пѣтеа атѣиче съ фїе пеллїцълес,
 Нічї декъм дїн пещїицѣ, чї поате дїн інтерес;
 Поате фїїнд шї кам словод шї кам таре ла стрїгаре
 С'адѣкъ пемѣлѣтїре, поате ріс, поате мїраре.
 Дар нічї зна дїн ачесте ѣн тїне нѣ воїѣ гъсі;
 Сїмтїментѣрілор тале ѣн лїмба лор ле-оїѣ грї,
 Воїѣ фї ѣлцълеасѣ віне, еарѣ нѣ рѣстѣлмѣчїтѣ;
 Веї адѣнчї сїмтїментѣл шї de rost de сѣнт лїпсїтѣ.
 Шї аша 'нкредїицатѣ 'н тїне, еѣ ла тїне пѣзхеск,
 Сѣнт павѣза та тѣ пѣн, еѣ цїе тѣ хъръзеск.
 Тѣ ка шї о тѣдѣларе а сфатѣлѣї каре ещї
 Поцї обїектѣлѣї че пѣлнѣ рѣсїпїреа сѣї опрецїї;
 Катѣнчї ѣлгѣнфатѣ фоарте д'а та сїнгѣрѣ ѣтвїре,
 Сѣ'мї рѣдїк кѣ прїсосїицѣ гласѣ 'н проповедѣїре. *

Oda тѣлгѣїтоаре рїзелор четѣцїї Neamцѣ.

* Исправа ачестїї Ode фѣ кѣ дендатѣ се опрї рѣсѣпїреа четѣцїї, каре пѣлнѣ атѣиче се фѣчеа кѣ о тѣлнѣ вандалѣ.

I. S. Domnului Moldaviei

MICHAEL STURDZA B. B.

I.

Апалцѣте пѣн ла Черіхрї, тречї а позрїлор старе,^{*}
Поартѣ слѣвїтѣл съѣ пѣте п'ал тѣѣ вѣрф кѣ дн-
гѣнфаре;

Веакѣлї Молдовеї спѣне а стѣпѣнѣлї съѣ пѣте;
Д'аколо трѣтѣа вестїреї дн тот локѣл съ'л рѣсѣне!

Дѣ'л дн позрї, дѣ'л лор съфлет, атмосферїї дѣ'л съф-
фларе,

Кѣ тѣпетѣл съ вѣаскѣ дн тоатѣ лѣтеа чеа таре,
Шї кѣ фѣлцѣрѣл съ казѣ не тот капѣл дѣштѣлеск,
Сѣ съфрѣте сїтецїа челор че вр'ѣн рѣѣ гѣндеск!

Ал съѣ пѣте'н пѣтѣрїре де акѣн ва съ рѣтѣїе;
Лѣтеа паскѣсе саѣ тоарѣ, ел д'апѣрѣр'а съ фїе
Сапат кѣ слове де славѣ дн поеанѣл вечїнїчїей,
De unde ка съ'л маї ѣеаргѣ, нїмїк нѣ аре тѣрїе.

II.

Шї тѣ Патрїе їзвїтѣ! салтѣ; веакѣл ѣїаѣ венїт;
Спре слава че стрѣтошаскѣ еар те везї кѣ аї пѣнїт.
Еарѣнїї дїн сїнѣцїї не скаѣн доmn стѣпѣн ѣїаї апазат,
Вреднїк фїїѣ шї вѣн пѣрїнте, кѣ фанте вѣне варват.

---

^{*}Ачеастѣ одѣ аѣ фост компѣсѣ пѣтрѣ аркѣл де трїзмф рѣдїкат де кѣтрѣ
овїцїа Молдованѣ ла прїлежѣл венїреїїдїн Константїнополї а дѣлѣца-
тѣлї Доmn.

Пъшеце акъм къръ славъ, пъшеце фъръ сфіеалъ,
 Аї де шеф, хп вхп пърпте, шї де разъм, спрі-
 жїнеалъ,

Іпїміле шї сїмдїреа а Молдовенїлор тоцї;

Къ ана кап шї къ ана браце а те 'пълца лесне поцї.

Еаръ вої пород а лътеї, прївїдї към не-ам дпълцат

Шї къ п'а постръ троп есте хп ротън адевърат;

Респектвїдї хп неам каре дїн сомъл сеъ се трежеце,

Шї не каре хп Domn vrednik спре слав'л повъдзїеце.

III.

Аркъле де трїѣмф сфїнте че възкрї'ам авът,

Не чел че тъ сърбезї акъм, де хп веак поъ дпчепът,

Съвт змъра та дп зїміре шъзънд еъ акъфъндат,

С'ахд бїне-квънтъндъ'л породъл тот адънат.

„Дп вечї слъвїт, търїт фїе шї дп вечї дп поменїре

„Нътеме лъї Мїхаї Стърза шї пърптеаскаї Dompire!

„Дпсхшї Dътнезеъ не фрзптеї корона аъ ашазат;

„Спре овшеаска ферїчїре, скїптръл дп тъпъ'ї аъ дат!

„Лъъдат де неамърї фїе, пъп дп че маї де не зртъ

„Вїиторїме адънкъ, дп вечї съ рѣтжїе 'п зртъ

„Дп слава неамълзї постръ, дп а поастръ ферїчїре,

„Дп вечї, дп вечї ел съ фїе акоперїт къ търїре.

„Слава, търїреа, порокъл, петърїреа, фапта-взпъ,

„Къ слове де азр скріе дпсхшї еле къ а лор тъпъ,

„Нътемеї дп а ле лътеї аналърї де вечїнїчїе,

„Ка п'аколо де пороаде пъръре слъвїт съ фїе!

Ianiii 1834.

B I

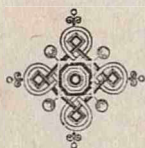

Е чинчі орі соарел'акъта се дъсе шіеар віне,
Фъръ плънші'тї окї пе тїне съ поатъ а те зърї,
Фъръ такар съ четеаскъ вр'ън къвѣнт шънгѣтор,
Саѣ с'аѣдъ вре о ворбъ, вре зп глас дикънтътор.
Шед шї плънг къ тънгѣре, стареа 'н каре м'аѣ адъс
О 'акредер'аша лесне пе жъръштънтъл че-аї пѣс
Д'о вечїнікъ ферїчїре, д'ън амор неконтенїт.
О Doamne преа дналдате! Кът сѣнт де непорочїт!
Кред шї аѣцент ферїчїре, тъ 'акред пе-а еї жъръштънт;
Пе-а знеї фемеї къвінте къцїт'ън пепт'ъмї дшплънт;
Прївеск кът сьнѣеле кърѣе фътегънд дїп рана меа,
Шї ферїчїре дтї паре, сокотїнд къ плънѣе еа.

Те хлізеиші пелецізіто ші ллї ваці кїар жок де міне,
 Дар гъндеще къ къцітъл поате фї шї пептрѣ тіне;
 Гъндеще къ лл пот скоате дїп рана те ѳнде заче,
 Шї лл пот ллпїнѳе'н пептрѣ'ці ѳнкѣ къ спѣта че фаче.

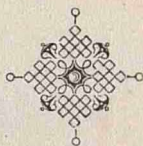
EPITAF.

● стрыне каре казці дитристат л'ачест торшант,
Везьмъ къ нѣ сѣнт алтъ декът пеатрѣ ші пѣмжант;
Дар сѣвт міне одіхнеце, дн тѣчере кѣфандат,
Ворнікѣл Некѣлаі Хрісоверге, отѣл ачел лѣѣдат.
Фііѣл сеѣ, д'ані паіспрезече, че де тоці ера іѣвіт,
Акѣм ші ел дитѣчере, сѣвт мінеі сѣльшлзіт.
Де хн соц, прекѣм ші маікѣ, сѣнт пѣсѣ сѣї поменеск,
Ші ла тоці чеі че вор|грече, фѣрѣ глас сѣ ле грѣеск:

„Плакѣдїи цепенкїѣл стрѣне шї роагѣ не чел Дпалт,
„Черїѣл съ ле дърѣаскѣ дрепт лакаш нестрѣмѣтат;
„Шї адѣдїи аминте-одатѣ къ шї тѣї съ фїї аша,
„Шї пентрѣ тїне атѣиче, трекѣторїи с'ор рѣга.“

Magariul inghénfat.

FABULA.

Шн воіер, odіneoарь,
 Се dxce лп алтъ царь,
 Ла хп таре лпнърат,
 Пентрх прічїні фелърїте,
 Шї тревї маї деосъвїте
 Лп каре ера кемат.
 Шнтре оаменї де ісправъ
 Шї взнї орї пентрх че треавъ,
 Шї хп магарїѣ аѣ лзат,
 Пентрх сарчїне, повоарь,
 Саѣ пътаї аша'л лзарь,
 Де тълт чеаѣ фост рагат. *
 Дақ'лпнъратъл възхрь
 Аша магарїѣ де тъсхрь,
 Д'аша соїѣ довіточеск!
 „Пентрх аша лптъмпларе
 „Шї о рарїта маї таре,
 „Хаїде съ'л лпподовеск.“

* Лп манускрїпт нъ с'аѣ пѣтѣт віне лпцъледе дакъ поетъл аѣ скрїс ра-
 гат саѣ рзгат. Ної ам сокотїт къ ар фі маї потрївїт нъ лпцъледереа
 фавълеї съ се зїкъ рагат, лпсѣ нъ хотърїш, чї лъсѣш лп dїspozїtїa
 четїторїелї съ лптревзїндезе а саѣ з.

Ші пентръ мерітъл тэре
Поате, че-а лѣ стѣпѣн аре,
Кавалеріе ѣаѣ дат.

Дар магаріѣл кѣ 'нгѣнфаре
Ачеа доснік' днтѣмпларе

Кѣ і се кад'аѣ лѣат,
Ші се фѣлѣа кѣ тѣндріе,

Днгѣнфат кѣ сіменіе
Д'о ватжокѣръ аша.

Віінд дечі дн а лѣ царѣ

Шаколо ка вѣнѣ-оарѣ

Вроінд а с'днтѣнѣна,

Нородѣл аѣ днченѣт

Сѣ'л тѣеаскѣ, хѣідоінд,

Дѣпѣ кѣм і с'аѣ кѣзѣт!

Ші'ї стріга дн гѣра тэре,

Кѣ дін тік магаріѣ маі тэре

Ел акѣна с'аѣ фѣкѣт;

Ші к'а лѣ скітваре тоатѣ,

Дн кѣ с'аѣ фѣкѣт д'одатѣ

Лѣкѣрѣ кам обічінѣт,

Дін магаріѣ ч'ера де рѣнд

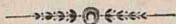
Магаріѣ декорарісіт,

Ші кѣ клопотѣл ла гѣт.

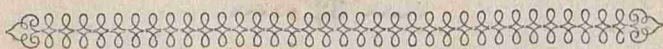
Іаніі 1834.

Desnâdêjduire.

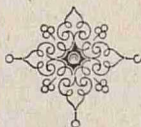

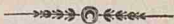

Литр'єн лѣчѣс де неказрї динот к'о вечїникъ лѣнтъ,
Фър ажѣтор шї одїхнѣ с'ам такар де о менѣтъ;
Ландзрї де непорочїре шї шїраг де пѣтимїре
Аѣ ажѣс трїста меа вїацѣ, пѣмаї сур'а ме кїнѣре.
Соарта меа чеа кѣ порнїре дн атѣт шѣ прїгонеще,
Кѣт пренѣсѣл пентрѣ алцїї, ла мїне с'адевереще.
Черѣл пѣмаї пентрѣ мїне пѣзеще о недрептате,
Кїнд алтора дѣрѣеще а лѣтїї ферїчїрї тоате.

О! тѣлт тѣкълоасѣ соартѣ, дп вечї п'а съ обосаскѣ
 А та тѣп'афѣрїсітѣ, ка съ тѣ таї прїгопсаскѣ?
 Дп віс пѣмаї кѣт'одатѣ гѣст о тѣкѣ фѣрїчіре,
 Мѣ трезеск, дпсѣ де фрікѣ, съ пѣтї порці завїстѣре.

Unei vițe de pěr.

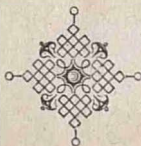
Товареш, ваї! пѣн ла тоарте, непорочірілор теле,
Мѣна теа дінтр'ал еї кап те-аѣ тѣят фѣръ пѣрере,
Днтр'о поапте ферічітъ, кѣнд не пентѣ'мі кѣ'нкѣтаре
Рѣзімат дї шедеа капѣл, кѣ пѣрѣл дн рѣшкіраре:
—„Шне, еа 'мі аѣ зіс, іѣвїте, таіе чест гаж де іѣвїре,
Семн д'о вечїнікѣ кредїндѣ інімії теле 'н ровїре.“
Ам днтіне кѣ дѣлче фрїкѣ тѣна те третѣрѣтоаре,
Шї кѣ фарфіка че'мі дасе, те-ам тѣят кѣ лѣкрїмаре.
Д'атѣлче те порт не сїнѣ'мі, ш' аїче пентрѣ вечїе
Веї шеде, тѣ жѣр не тоарте, шї п'а еї статорнічіе.

Tot unei vițe de pîr.

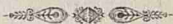
Гаж d'o вечінікъ ізвіре, тьна еї mie те-ащ дат;
 Съ те порт лп вечї не сіпхті, еї ши цїе м'ам жьрат.
 Амї воїщ цїне жьрѣтѣнтѣл; не сіпхті пьн ла тор-

тѣнт

Те воїщ пьрта кь 'пкьнтаре, ка зп лькрѣ че'мї ещї сфѣнт,
 Нь пентрѣ адьчер'амїнте, кьчї лп вечї ла еа гьндеск,
 Дар ка съ потол вапаеа фокьлѣ че'п пепт сіпцеск.

FRAGMENTE.

I

Шътімеск, ши невоінда а о спяне ть сілеще:
Сънт ачеа греа'тповораре непорочіреа ть ціне;
Де ла лътеа чеа віклеанъ каре паркъ въ зімвеще,
Лптоарчещї, рог, окїї вострі, ка съї аръкадї пе міне.

II

Фіешкаре пас ли віадзїї о пьшіре кьтрь тоарте!
Тьпър фїнд ці се паре къ еа лі фоарте департе!—
Дар ловіреа еї пь крѣдъ пічі о врѣсть, пічі о старе.
Ші дечї тоці деопотрївїї сънт сзвїзїї спре аскьлтаре.

III.

Елементеле 'нтре еле кѣ гроазь се рѣсвоѣеск,
 Еѣ прѣвѣндѣле, ла тѣне, ла дѣгълѣнѣре гѣндеск;
 А лор гроаз'апрѣнд дѣн тѣне, шѣ спореск кѣ прѣсосѣнцѣ
 Фокѣл драгостей че арде шѣ дѣн чеас дѣн чеас с'адѣнцѣ.

IV.

Пентрѣ кѣ пѣн ла сфѣршѣтѣл зѣнде авем а ажѣнѣе,
 Пѣн дѣн зѣоа ачеа каре пентрѣ поѣ алта нѣ аре,
 Фѣклѣа пѣдеждеѣ поастрѣ склѣнѣще шѣ нѣ се стѣнѣе,
 Ка о разь че пѣрчѣде дѣн тѣнѣ ѣнемѣрѣтоаре.

. . . . .

V.

Дакѣ'нтоарче вечѣнѣчѣа рѣнѣлѣреа чеѣ фѣкѣтѣ,
 Дѣнтр'о пѣдѣнѣ тѣсѣрѣ, ка че маѣ шѣкѣ менѣтѣ,
 Де-аѣ пѣдеждеѣт, пѣдеждеа аѣ фост а та рѣсплѣтѣре,
 Крѣдѣнѣа 'дѣ аѣ фост порокѣл кѣщѣгат спре тѣл-
 цѣтѣре.

VI

Аѣчѣ пачѣнѣк дѣн тѣчѣре шѣ'н лѣнѣще кѣфѣндат,
 Гѣст тѣлѣтѣрѣле тоате, че нѣ гѣст 'ѣн дѣнѣрат.
 Дѣнѣ тѣлѣхѣрѣ тѣлѣтѣрѣа пѣмаѣ кѣнд тѣ без сѣлѣт,
 Сѣ тѣ дѣк сѣ веѣ отравѣа, че-аколо еѣ 'тѣ аѣ гѣтѣт.
 О с'о веѣ кѣ воѣе вѣнѣ; пѣдежде пѣѣ д'а скапа,
 Дар кѣ вѣзеле 'нѣкѣ зѣнде шѣ еѣ дѣн воѣѣ сѣрѣта.

VII.

Ничі о зі дін а ле теле вр'єн съвенір п'аѣ ласат,
 Нѣтеле меѣ ѣнкъ есте свит змврѣ акъфндат?

VIII.

Каре ом къ сітеціе, п'астъ лѣте се фълеще,
 К'аѣ пѣтѣт опрі порніреа знеі інімі че ізвеще?

IX.

Соарт'акъта фіеці мілѣ, дѣмі зѣ траіѣ маі къ
 дѣлчещѣ,
 Окій тѣ привеаскъ'мі халѣ ші непорочіта віадѣ.
 Нам рагаз, нѣ ам одіхнѣ, менѣт п'ам де лініщіре,
 Нам такар нічі о секъндѣ съ трѣѣск дн ферічіре.
 Окій меі 'с акът ісвоаре че кърг хожта 'н некъртаре,
 Тікълосклѣі меѣ съфлет хотѣріте сур'аданаре.

X.

Съфлетѣл меѣ дн дѣрере
 Ді къ тотѣл адѣнчѣт,
 Пѣтімірі ші нѣ пѣрере
 П'а ме інім' аѣ рѣніт.

XI.

Д'аі фі Доатне преанѣтернік, д'аі фі дрепт-рѣс-
 плѣтітор,
 Н'аі ласа съ се'ндоеаскъ де тіне зѣ тѣрітор.

XII.

Аічі лакріміле теле
 Нк'мі пот хрта а свала
 Деп' ачест пѣтѣнт де желе,
 Че-ам фост сіліт а калка.....

XIII.

Версѣрі скрісе пе зп алвѣт.

П'зи івовнік кѣ кредінцѣ, че дп вечї те ва слѣві,
 Нк'л зіта дп депѣртаре; шї орї шї знде веї фї,
 Zi, чїтїнд ачесте рѣндѣрї, кѣ о ішїтѣ кѣратѣ:
 „Пе ачел че-аѣ скріс ачесте, пѣл воїѣ зіта пічі одатѣ“.

XIV.

Ічі де тїне 'н депѣртаре, пѣлпг, дореск неконтенїт,
 Менѣтѣл кѣнд лѣпгѣ тїне, пѣтеат зіче: „'с ферїчіт.

XV.

Те ізвеск, с'аѣ сѣѣршїт тоате; драгостеа тарціні
 пѣ аре,
 „Те ізвеск“ дї рѣгѣчізнеа, че дпалц кѣтрѣ алтаре.

XVI.

Zioa тоатѣ дп тѣчере, а о трече дс сіліт,
 Сѣ т'арѣт кѣ непасаре, сѣ тѣ фак кѣ'с лініціт;
 Кѣчї де гроазѣ тѣ кѣтретѣр, пѣ кѣтва вре зп офтат
 Дзїтанїлор сѣ вѣдеаскѣ, фокѣл че'мі аї ацідат.

XVII.

Армоніа череаскъ, а фірії търтъръ
Гласъд тѣѣ лпшї паре а фі;
Аеръд дѣлче, д'ън зефір кълдъръ,
Съфлареа'ці пар'къ враѣ а сорві.

Дак'а меї окї лп десаръ прївеек
Ла орізон вр'ън пор носоморїт,
Фрѣнтеа'ці свѣрчігъ пар'к'о зѣреск
Зїкъндѣмї: „Аша вреѣ, аї азїт“ ?

XVIII.

Веакърї трекаръ лп веакърї, кѣ анї тѣлці аконерїці;
Аша анї с'аѣ дѣс кѣ анїї, че де времї не сѣнт рїнциї.
Ънде зак, нїме пѣ цїе, шї нїчї вр'одатъ ва цїї.
Din лптѣперек времеа се паше, шї'п лптѣперек лп
вечї ва фі.

XIX.

Сѣс не дърътърї шееде, прїведе
Анїї че свор, се дѣк шї вїн,
Шї к'о прївїре рѣче зїмвееде,
Ла а пострѣ пеказ шї кїн.

XX.

Аѣ трекѣт ш'ачеастъ варъ, шї кѣ еа ѣн ап а віенїї,
Трїст, лп лакрїмї, лп дѣрере, токма'п флорееа
тїперенїї;

Аѣ трекѣт фъръ съ ласе вре о дѣлче поменіре,
 Д'ѣн менѣт де вѣкѣріе, де о мѣкъ ферічіре.

XXI.

Ласѣте - акѣт де іѣвѣт,
 Нѣ везі капѣл 'дѣаѣ пѣлѣт?

XXII.

Домнѣлѣі N***

ла прілежѣл серѣреі пѣтелѣі содіеі сале

Ла ачест прілеж феріче, ачест дар те рог пріметѣ,
 Де ла скѣтнѣл тѣѣ пріетіп, каре щіі кѣт те іѣвѣте.
 О кѣп'дѣі трімет дешартѣ; тѣ ѣтпеле-о пе жѣтѣтате,
 Апоі ші Фросінеі дѣо ка съ пѣіе а еі парте;
 Въ сіліці каре-де-каре с'о ѣтпелѣі маі кѣ грѣвіре,
 Де петречереа чеа вѣпѣ, де пачініка ферічіре.
 Кѣчї ш'а теле доріпці каре кѣпа дѣтовѣръшеск,
 Сѣпт ка пѣрѣре кѣ паче, ферічіці съ въ прівеск,
 Гѣстѣнд дѣлчеле петречірі, порочіре 'ндепѣгате,
 Діп кѣпа де воі ѣтпелѣтѣ, ші де зп пріетіп датѣ.

XXIII.

Іа азїі, дѣ ачел кодрѣ кѣт кѣ гроазѣ вѣжѣѣте,
 Вѣнтѣл рѣпиде, пѣтерпѣк, ші кѣт черѣл се клѣтеѣте
 Де а треспетѣлѣі вѣіет.
 Атмосфера парѣкъ ѣете сѣпт а порілор повоарѣ,
 Фѣлдерѣл, скліпінд пріп аер, кѣ іѣцалѣ се погоарѣ
 Вѣноватѣл сѣ ловаскѣ!

XXIV.

Domnєлї ***

Тоцї лї пар кь'с пьтърї, дар пьї лєкрє de мїраре;
Кьчї галбенеї пар тоате челї че-аре галбанаре.

XXV.

Domnєлї ***

Мьса та лп ротьнеще
Греко-латїно грїеще.

XXVI.

Інскрїпцїе тьгьреаскь.

Ічї магарїї кьнд с'адьпъ
Мїнтеа лшї вьнд пе парале;
Пьп зрекї льпцї дрепт кьпъпъ,
Шаша'шї пьп цара ла кале.

XXVII.

Де вроїецї сь те ізбеаскь,
Пьне'цї лп образ о таскь.

XXVIII.

Дакь вреї сь фїї ізвїг,
Ласьте de 'твьтрьпїт.

XXIX.

Din ceas ђи ceas vine ceasъ, че 'псфършиг ан
 хотърѣт,
 Съфлетѣл съ'л даѣ кѣи есте, ши трѣпѣл съ'л фак пѣ-
 тѣнт,
 Съ скап din о ђнкисоаре, din о темнид'аша ларгъ,
 Ънде от пе от се калкъ, ши дѣпъ порок алеаргъ.
 Несимцилор, ђи лѣте феричіреа кѣзтаџи ?
 Пе ђнаиптиџи востри, пе еї, де че пѣнтреваџи ?
 Аѣ гѣсито оаре вр'ѣпѣл, аѣ гѣстато чінева ?
 Кѣчи пѣ въ дѣтерџи ѣнкъ, ши сіліџи а о афла!

XXX.

Гата а ласа віаџа, плѣнг, сѣспин петѣнгѣят,
 А трістелор теле зіле пѣдеждеа с'а'ипрѣџиат.
 К'о прівіре тѣнжѣтоаре 'міе драг а тѣ маї віта
 Ла феричіріле лѣшеї че пѣ ле-ам пѣтѣт гѣста.

8. март 1837.

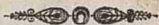

TRADUCȚII.

LAMPĂ

Поапте тэ щїї преа віне кь ам фькьт жьрьшлїт,
Пачеасть некредїнчїоась с'о їзвек пьп ла торшлїт;
Щїї ш'ачела ч'а еї гьрь не ал тьѣ пьме фьчеа,
Кь драгосте шї кредїндь мїе 'н вечї дїтї ва цїнеа!
Немьлцьмїтоареа дїсць, жьрьшлїтєл'шїаѣ хїтат,
Шї'н брадеде знїї алтїї аторез с'аѣ арькат,
Драгостеї фьгьдзеще некредїнчїоаса еї гьрь,
Шї еарьш не ал тьѣ пьме се властьмь шї се жьрь.
Шї тэ кандель де поапте, стеа аторїзлїї плькьт!
Ть каре пьпь дї зїзь, кь льміна та чеа тьть,
Дїн темїца та де стекль льмінаї прїн о зьврїре
А поастре дїстердьрї дьлче шї а поастрь ферїчїре,
Ть аї фост мартьр де фаць фьгьдзїндїлор сале,
Че'тї да дї а та фїїндь, спре маї тьлт'н кредїндаре.
Дар аторїзл сьѣ кь тїне, ка тїне пехотьрїт,
С'аѣ трекьт дїтрь топїре шї с'аѣ стїнс пьпь'н сфьршїт.

Жърътънтъріле тоате ачестей гърї че-ам ізвіт,
 Се фькърь фьт кь тїне, аь свьрат, с'аь рьсїпїт.
 Шїї кьт д'ал сеь пат апроане, фокьл тьь прїп грїжа теа,
 Ал фьчеам съ прївігезе, прїп тїне ел се хрїпїа,
 Спре паза драгостей поастре, спре а пьте льтїна
 Алфельрїтеле жокьрї, кьнд аморїал не'твьта.
 Шї пь те стїпцї ла прївіреа зпї асфел де пькат,
 Чї сльжещї ла тьлцьміреа зпї алт аморезат.
 Подї съ фїї шї ть ка дьнса, аша де лпшгьлтоаре,
 Аша де фьрь кредїнць, аша де амьцїтоаре,
 Подї, зїк, фї шї пентрь алтъл, чеа че-аї фост пен-
 трь тїне,
 Подї с'арьцї ла ведерї алте, тїкьлоась, ваї де тїне!
 Кьт е са де вьнзьтоаре, кьт е де некредїнчїоась,
 Кьт е де пелецїзїть, дар шї кьт е де фрзьмоась!

— Непорочїте поете, де че ть'пвїновьщецї?
 Сь'цїо пьзеск кредїнчїоась ам фькьт кьт пь гьндецї;
 Пьпь шї'п пелецїзїре окїї меї о аь зрмат,
 Кьт завїстїка са грїжь де а трьї т'аь ласат.
 Ерї ть цїї кьт пар'кь'п сїль де авїа пьтеа грї,
 Д'авїа пар'кь прїп одаїе пашїї пьтеа тьрї.
 Зїоа ера лндесарь, льтїна теа лпченьсь
 Ашї раварса а са разь, шї еа лп патїї се пьсь,
 О азїїш кьнд лцї зїсь, кь трьпел еї пьтїмаш
 Черє зп сош льг шї дьлче, шї те рьга съ о лаш,
 О сьрьцї, о лашї кьлкать, о везї кь аь адорпїт.
 Дар авїа не зш'афарь аї апькат д'аї ешїт,
 Шї тот ачеа зпш еарьш се дескїде, шї лндать
 Ъп алт аморезат лптрь, вьзьт пентрь 'птьїашї дать,

Ън тълър кѣ фрѣнте маре, кѣ фаца алѣъ, фрѣшоасѣ,
 Кѣ пѣрѣл де аѣр пар'кѣ, ѣн вѣкле не зѣмере трасѣ;
 Еа атѣнчѣ к'ѣн глас де фрѣкѣ нѣ к'о стрѣгаре кѣрматѣ,
 Ѓѣ зѣче: Ах! нѣ, нѣ, дѣте, фрѣцѣ, еѣ сѣнт преа вѣноватѣ!
 Кѣ ѣн глас прѣпнчѣос фоарте ачесте гѣраѣ гѣрѣа,
 Шѣ тот-одатѣ атѣнче вѣрацѣле еѣ ѣнтѣндеа.

Тълѣрѣл кѣт ѣн пас нѣтаѣ лѣнгѣ дѣуса аѣ венѣт,
 Шѣатѣнчѣ вѣзѣѣ а лор вѣзе кѣм ла ѣн лок с'аѣ лѣнт.

Вѣзѣѣ трѣпѣл еѣ ка кѣпѣл кѣ вѣпеле ка азѣрѣл,
 Вѣзѣѣ кѣрат алабастрѣл а деуѣртѣрѣлор сале,
 Вѣзѣѣ аванос, мерѣеанѣл п'а трандафѣрѣлѣѣ флоаре,
 Ѓѣ сѣрѣнт о вѣзѣѣ еарѣшѣ ѣнподовѣт ѣтвѣрѣкатѣ
 Нѣтаѣ д'а са голѣчѣне, ѣнтоктаѣ кѣм алѣ датѣ
 Мѣо арѣтаѣ тѣ adese, кѣнд попѣѣ ѣнтреѣѣ еа dormѣа
 Не сѣнѣцѣ, п'а тале вѣраце, нѣ кѣнд ѣн зорѣ се тѣреѣа,
 Ѓѣн дестердѣрѣле тале, ѣн а тале сѣрѣтѣрѣ,
 Ѓѣн деосевѣте жокѣрѣ, ѣн мѣѣ де ѣтвѣрѣдошѣрѣ,
 Шѣ кѣнд тѣ лѣѣдаѣ фоарте плекареа теа д'а сѣжѣ,
 Іарѣ еа зѣмѣнд кѣ дѣлче тѣ хѣлѣа а нѣ прѣвѣ.
 Ѓѣн задар кѣ стѣрѣнѣѣ де ла Амор ам черѣт,
 Ка де ла Дѣтнезеѣреа протектоаре'ѣѣ че-ам кѣреѣт,
 Амѣ да шѣ атѣнче гласѣл, че асѣзѣѣ 'мѣ аѣ дѣрѣт;
 Не а та некѣредѣнчѣоасѣ а тѣѣстра ам фѣ вѣроѣт.
 Ка сѣѣ ѣнфрѣнтеѣз пакатѣл, ѣаш фѣ зѣс нелеѣзѣѣтѣ,
 Јаш фѣ зѣс некѣредѣнчѣоасѣ, фаѣдариѣкѣ, пѣнгѣрѣтѣ.
 Непѣтѣнд дар ал'а фаче, тѣ свѣчѣѣтат кѣт'о датѣ,
 Ка доар а те тѣлѣѣраре ѣн а лор сѣнѣрѣ сѣ поатѣ
 Деѣента кѣ грозѣвѣе тот темѣтѣл чел кѣ фрѣкѣ,
 Тот кѣѣетѣл нѣ кѣпѣца, тѣѣстрареа че маѣ адѣнкѣ,

Ші фъчеат ка съ свѣкнеаскъ кѣ вѣет, кѣ грозъвѣе,
 Дн мѣ де скъптеї апринсе, а тѣкълѣї паръ'мѣ вѣе.
 Еа възъндѣмѣ тѣлвѣрареа, свѣчѣмѣл неконтенѣт,
 Ън третѣр аѣ апѣкато, фаца 'ндатъ ѣаѣ перѣт,
 Ші'пторкънд ла мѣне окѣї к'ѣн глас слав ші тѣрѣтор,
 Аѣ зѣс: „О Dѣmnezeire! Пре-пѣтерпѣче Амор,
 „Се дѣ кънд а тале пофте къѣтетѣл днѣ пѣдѣшесъ,
 „Гачест мартѣр че днсампѣ вина те съ'л маї прѣвескъ?“
 Ші дндатъ се рѣпедѣ, дар ел дѣнд'о дн враѣе:
 „Нѣ, тѣ рог, пѣ, пѣ о стѣпѣе“ дѣ зѣче кѣ о дѣлчеадѣ.

Am днчетат де а арде, пѣлдеї тѣле тѣ ѣртеазъ;
 Фѣ дѣї зѣс ші тѣ ка мѣне, де а арде днчетеазъ;
 Еа ѣвѣще не ѣн алтѣл аморез чеї аѣ пѣлѣѣт,
 Увѣще ші тѣ не алта, алтѣ пѣ аї де фѣлѣт.
 Пе аморѣ'дѣ сѣфлѣ'ндатъ, прѣетене, де тѣ крѣзї,
 Кѣтаѣ сѣфлат еа не мѣне де м'аѣ стѣне, прекѣм тѣ ве зѣї.

André Chennier. Elegie XXXVII.

Adaos la Lampă.

Барваціі де ла оламтѣ вор четі кѣ тѣлцѣмѣре,
 Саѣ кѣ пѣрере де рѣѣ пе а лампії тѣлмѣчѣре;
 Ачеаста поате с'атѣрне дѣн позіціа лѣн каре
 Аѣ фост, сѣнт, саѣ ор съ фіе дѣпѣ време ш'ѣлтѣмѣларе;
 Д'аѣ дат саѣ де сѣнт прілежѣл ѣнеї дескріерї аша,
 Есте'н а лор сокотеалѣ, де ла еї ва атѣрна
 Аші алеѣе дѣпѣ воїе стареа шї пѣмѣреа'н каре
 Пренѣтерат съ се афле ва врої фіеѣе каре.
 Міе пре-пѣцін лѣмї пасѣ, еѣ ам хотѣрїт аша,
 Съ т'авонез л'амѣндоѣ, ка доар пѣ м'оїѣ лѣпѣгла;
 Кѣчї сѣнт сіѣр, шїѣ преа віне, мїї де лампе д'ам
 aprinde,
 Фетееа саѣ амореза ле-а стїнѣе, шї тот м'а вінде,
 Шї дѣп'а те сокотїнѣ, каре де вѣн'о гѣсеск,
 Пе тот барватѣл съ фак' асѣтїне 'л сфѣтѣсеск,
 Съ еїе 'мпрѣмѣт кѣт поате, шї де ла чїне гѣсеѣе,
 Ка кѣ че плѣтї съ аїѣѣ, кѣнд невоїа'л пѣпѣдеѣе;

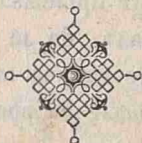

Нъ се 'нкрезе к'а съ скъпе къ кѣвѣнт къ п'аѣ лѣат,
 Къчї д'апърѣреа плътеще вїноват, певївоват,
 Шїї рѣтъне нѣмаї чїхда къ плътеще фъръ вїпъ,
 Шї къ дѣ че нѣ лѣасъ, апѣкат фър де прїчїпъ.

Фемеїле о четеаскъ кѣм вїне ор сокотї:

Къ сексѣл ачеста 'н къркъ нѣ вроеск а тѣ гѣсі,
 Шїѣ къ вїне нѣ ле наре аша фачерї съ четеаскъ,
 Нічї не а' лор сокотеалъ съ се љнделетнїчеаскъ.
 Дар нѣмаї а лор е вїна, пентрѣ кредетѣл че фак,
 Де варѣадїї љнтре дѣншїї де дараверї нѣ маї скап.
 Къчї дакъ еле одатѣ кредетѣл ар коптенї,
 Барѣадїї ѣнѣл ла алтѣл нїмїк даторї п'ар маї фї,
 Шапа нїчї нѣ ар маї чере ѣнѣл де ла алтѣл платѣ,
 Шї рѣл къ даторїа ар фї кѣрмат де одатѣ.

Традѣкѣторѣл.

NEERA

Дар прекъм ла а са тоарте пентрѣ че де апої дагь,
О левѣдъ фрътоасъ, кѣ офтареа ей кърматъ,
Ші кѣ гласъа ей чел дѣлче че дн пѣцпн дн ва перде,
Кѣнтъ вїедїї зїоа-вѣнпъ, ѣнкъ пѣн а пѣ пѣрchede,
Аша кѣ фаца перїтъ ші кѣ окїї плїні де жале
Кѣ че де не зрѣтъ сїлѣ аѣ дескїе вѣзеле сале:

„О вої прїваде паїаде, а лѣї Советъс фечїоаре,
Тѣїедї а воастре косїде не ал теѣ шортѣнт кѣ жале.
Клїніас, Клїніас драгъ, зїоа-вѣнпъ дїї вестеде
Чеа де не зрѣтъ офтаре а ачеї че те їзвеще,
Те їзвеще дїп дѣрере, те-аѣ їзвїг, шї де се поате
Те-а їзвї, Клїніас драгъ, пѣнпъ дїпколо де тоарте.
Нѣ вор маї vede d'акъта, скъшпѣле аторезате,
Окїї тѣї пе-а та Нееръ, че'дїаѣ фост плѣкѣт дїп тоате.
О черѣрї, пѣтѣнт шї маре! О тѣвдїї, малѣрї шї кѣтпїе,
Флорї, кодрї кѣ кѣнтѣрї дѣлче! О вѣї шї пещерї пѣстїе!
Амїп'адес лѣї адѣчедїї, адѣчедїї тот-деаѣна
De Неера тот ал сѣѣ вїне, de Неера че пѣмаї ѣна
Днтрѣ а са їнїтїоарѣ локъл драгостеї дїнеа,
De аче Нееръ не каре Неера лѣї ел о пѣтїа,
Каре пентр' а лѣї їзвїре, вїноватъ де пѣкат,
Пе маїкѣ-са пѣрѣсїтъ, дн лакрїмар'аѣ ласат,

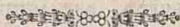

Каре, пентрѣ ел фѣгаре, прѣвагѣ дѣн лок дѣн лок,
 Ардеа кѣ неконтенѣре дѣнтрѣ а драгостеѣ фок,
 Каре нѣчѣ одѣнеоарѣ окѣѣ еѣ н'аѣ дѣндрѣзнѣт
 Ла ведереа отенеаскѣ аѣ рѣдѣка дѣн пѣтѣнт.
 Саѣ к'а фрадѣлор Еленеѣ стеле тѣлт стрѣлѣчѣтоаре
 Сѣѣт корабѣеа та валѣрѣ ва аѣна не вр'о таре,
 Саѣ п'а Постѣмѣлѣѣ талѣрѣ, прѣн грѣжа тѣпелор тале,
 Дѣнтр'ѣн аn de доѣ рѣндѣрѣ, трандафѣрѣл ва да флоаре,
 Саѣ кѣ фрадетѣл тѣѣ сѣфлет ла а соарелѣѣ сѣнѣдѣре
 Се ва кѣфѣнда дѣн гѣндѣрѣ, пѣтрѣне сѣѣнд de сѣнѣдѣре,
 Атѣпче, Кѣлѣнас драгѣ, стрѣгѣ, кеатѣтѣ не нѣне;
 Воѣѣ венѣ, Кѣлѣнас драгѣ, воѣѣ свѣра еѣ кѣтрѣ тѣне,
 Сѣфлетѣл тѣѣ чел непернѣкѣ нѣнтрѣ фрѣнзе флѣтѣрѣнд,
 Дѣл веѣ vede не вр'ѣн позр, саѣ не вѣнтѣрѣ коворѣнд,
 Саѣ кѣ дѣн а тѣрѣѣ сѣнѣрѣ се рѣдѣкѣ ка ѣн вѣс,
 Шѣ скѣптеѣнд прѣн вѣздѣхѣрѣ ка ѣн лѣчеафѣр аnрѣнс,
 Шѣ гласѣл тѣѣ дѣн вечѣ фрадѣд, тѣлгѣндѣсе кѣ жале,
 Кѣ дѣсѣтарѣдѣ кѣ ал сѣѣ сѣнет, фѣгѣнд ѣреклѣ тале.

André Chennier. Idylle XII.

D. Colonel T*** B***

Мѣлѣдѣтѣреа нѣ пѣлѣчереа че'тѣ арѣтаѣ кѣ сѣнѣщѣѣ,
 Кѣнд дѣн лѣтѣва Галѣчеаскѣ Ідѣла Неереѣ четѣщѣѣ,
 Мѣ'ндѣмнар'а о традѣче нѣ кѣ грав'а 'дѣо трѣмѣте,
 Спрѣ-а'дѣѣ дѣноѣ тѣлѣдѣтѣреа нѣ спрѣ-адѣчере-амѣнѣте.
 Рѣѣ саѣ вѣне, тѣ прѣмѣще-о, дѣе еѣ о хѣрѣзеск,
 Нѣ de вр'о фачере таре, чѣ de сѣтн кѣ те ѣѣвѣск,
 Кѣ'дѣ пѣстрѣзѣ дѣн ал тѣѣ сѣфлет, сѣѣтѣпѣле Теодорѣдѣ,
 Драгосте адеѣвѣратѣ, прѣѣтѣшѣг нѣ крѣдѣнѣдѣ.

DIMINEAȚA.

D'avia pьnza diminecїї n'a mьncїlor vьлф с'а'пгїнс,
D'avia zorїle de zїгъ тьpьpїle лпльвеск,
Шї'н черьрї ка о льтїнъ че d'odatъ с'ащ апгїнс,
Ка слава, ка възьpїea, кь dragoste се знеск.
Чеа'пгьї а зїлеї льтїнъ, че zorїle о вестеск,
Кь че'пгьї кьптаре дьлче, de каре кодрїї вьїеск,
Zїmвeщe mareї льтїне, кь каре се'мподовеск
Черьpїle 'н а лор славъ; шї тьпїї не ал теї тортжїт
Кь окїї чеї че акьта de тьлдьтїре льческ,
Лпплънтадї лп лькрїтаре, веї веде кь не пьтжїт
Льчeщe кь а са тьpїре, тот зп асьтїне соаре,
Шї к'адьк ачелешї пьсьpї ачелорашї zorї кьптаре.

Дар љн челалалт оризон, сѣфлетѣ е пѣлцѣмит;
 Фіиндеї нетърцините се дескиде кѣ грѣвире,
 Віиторімеа че есте пѣрѣреа фѣрѣ сфѣршит,
 Ші се дедеаптѣ дін віеадѣ, л'а вечнічіей івіре,
 Ка дін о поапте адѣнкѣ, ка дін ѣн соин тѣлѣзрат
 Отѣл че зѣдѣрнічіеа љн лѣте 'лаѣ љтѣвтат.

(Victor Hugo.)

MINA.

Ап вис сѣнт саѣ ти се паре? Окій теї тѣ атьдескѣ,
Негрѣ саѣ дитѣперек ведереа дитї пѣлъческѣ?
Мина трече лѣнгѣ mine? Мина теа пѣ тѣ кѣпоаше?

Ачееа че дѣндѣ'шї брацѣа кѣ певѣнї фѣрѣ сѣіеалѣ,
Дшї фаче вѣнт кѣ еванталѣа, апрїнсѣ де остенеалѣ,
Мѣндрїеа че-о дѣнгѣфеазѣ аре а шїо прѣпѣдї;

Дар пѣ вред, окїї тѣ'шшалѣ, Мина теа пѣ поате фї.

Ла капела еї де варѣ, пене албе, азрїте
Се леагѣнѣ, ловеск сїнѣа, стрїгѣнд: Мїно фїї кѣшїнте!
Флорї че де mine'с крескѣте, сїнѣа еї дѣподовескѣ,
Ах, сїнѣа че тѣ дѣшѣлѣ, шїфлорїле 'нкѣ'флорескѣ;
Корделеле че не пептѣ'ї дїп кан кадѣ кан рѣсѣчїте,
Дї стрїгѣ: Мїно гѣндеше! Мїно маї адѣ'дїї амїнте!
Флорї, че акѣт пептѣрѣ алдїї стрѣлъческѣ не сїнѣа сеѣ,
Ах, ачеле флорї фрѣтоасе пептѣрѣ еа ле-ам кѣлес еї!

Фѣдї, те дѣ, дѣпрецїзратѣ де дѣнерцїї тѣгѣлїторї,
Пептѣрѣ вechї фїї пѣрѣсїтѣ ачестор лїнгѣшїторї!
Фѣдї, те дѣ, пѣ'дїї ad-амїнте, зрѣеазѣ д'а тѣ зїта,
Мѣїере де тѣндрїї плїнѣ, 'тї е скѣрѣвѣ де фаца та!

Фяці, къ ай рѣнитъ жи сѣлетъ ш'о инимъ че вѣтса
 Пентрѣ тине къ крединцѣ, атѣнче кънд те извѣа;
 Къчї дї дестѣл де тѣреацѣ дѣререа а сѣферї,
 Де време че-аѣ фост дн старе о певѣпъ а извї.

Фрѣтѣседа та чеа таре инимѣоара'дї аѣ стрїкат;
 Обрѣжелѣл тѣѣ чел дѣлче, — фяці къ дї де рѣшинат,
 Мьнї і се щерце тот лѣстрѣл, трандафірїї вестежескѣ,
 Къртезандїї честї д'акѣма фѣг, шї нѣ се маї івескѣ.

Шї прекѣм пе рѣндѣтеле, че прїтавера ле-адѣпъ,
 Ле гонеще вѣнтѣл їернеї шї крївѣдѣл къ фѣртѣпъ,
 Аша шї п'ачестї галандї а тоатнеї тале івїре,
 О скѣдере'н фрѣтѣсецѣ дї ва гонї къ грѣвїре.

Дн скѣдереа фрѣтѣсецеї, че времеа а сѣ'дї адѣкѣ,
 Те прївеск дн пѣрѣсїре, лѣсатѣ ка о пѣлѣкѣ,
 Шї пльнѣнд а врѣстеї тале флорї, каре п'о сѣ маї вїе,
 Арѣкѣнд окїї дн ѣртѣ к'о жалнїкѣ дѣїошїе!

Ачеї че-акѣм къ 'нфокаре жѣрѣндѣ'дї атор дїп гѣрѣ,
 Че алеаргѣ дпайте'дї, черѣнд о къѣтѣтѣрѣ,
 Дї прївеск кѣм ор сѣ рїдѣ фрѣтѣседа та чеа щерсѣ;
 Хлїзїндѣсе днтре дѣншїї ор сѣ фѣг', ор сѣ те ласѣ.

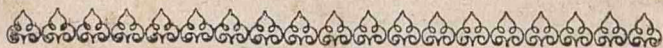
Фрѣтѣседа та чеа таре, инимѣоара'дї аѣ стрїкат,
 Обрѣжелѣл тѣѣ чел дѣлче, — фяці къ дї де рѣшинат,
 Мьнї і се щерце тот лѣстрѣл, трандафірїї вестежескѣ,
 Къртезандїї честї д'акѣма, фѣг шї нѣ се маї івескѣ.
 Кѣм те воїѣ рїде атѣнче, ах, кѣм о сѣ'нї бат-жок еѣ!
 — Еѣ сѣ днї бат-жок де тине? Фереаскѣтѣ Дѣмнезеѣ!
 Воїѣ вѣрса лакрїмї амаре, воїѣ пльнѣ, те-оїѣ кїна;
 Пентрѣ тине, Мїно драгѣ, пентрѣ тїн'оїѣ сѣспїна.

Schiller.

8

Tênerul la pèreu.

Ла ісвор шедеа вѣіетѣл кѣлегъндѣшї флорїчеле,
Шї кѣпѣнѣ фелѣрїтѣ ел лшї лплетїа дїп еле;
Ш҃апої ле прївїа кѣм рѣпте лп а валѣрїлор жок
Легънд ле дѣчеа апа, нецїндѣле лп лок.
„Аша свор зїлеле теле, шї се трекѣ фѣрѣ де зртѣ,
Ка ачест пѣрѣѣ че кѣрѣе, неостенїт плїн де спѣтѣ;
Шї тїпеределе теле лп флоаре се вестежескѣ,
Ка флорїле дїп кѣпѣнѣ че-а лор фацѣшї прѣпѣдескѣ.
Нѣ 'нтрєвацї прїчїна каре сѣ плѣнг кѣ апар тѣ фаче,
Токта 'н врѣста лп флорїреї знеї вїедї че п'аре паче;
Тот се вѣкѣрѣн пѣдежде ла а прїтѣверїї свор,
Нѣдѣждѣеще кѣ времеа, ащеапт' зп поѣ вїитор;
Дар ачесте мїї де гласѣрї а нѣтѣрї'н десвѣлїре,
Че дїп сомнѣї се трежеще шї спре вїацѣїеа порпїре,
Дєдѣаптѣ адѣнк лп сїнѣ'тї, шї лп мїне лппоїеще
Дѣререа аче амарѣ, дѣререа че тѣ тѣнчеще.
Шї че фолос а'тї адѣче де-акѣм вѣкѣрїеа поате?
Аче че маїѣ тї аратѣ, шї'н сѣѣршїт а лѣтеї тоате?
Кѣнд тѣна непорочїрїї песте мїне с'аѣ лѣсат,
Кѣнд лп лѣтеа астѣ таре ам рѣмас сїпѣр, зїтат.

Съфлетъя теѣ, ах, дореще ши къ пе'пчетаре катъ
 Ъна нѣмаї че'ї апроапе ши пентрѣ вечї департатъ!
 Къ доринѣ 'нфлѣкъратъ, брациле теле дитинд
 Ътвреї скѣтпе 'нкінѣте, че дн вечї о ам дн гнд.
 Дар задарникъ доринѣ! Нѣї пот да дтврѣдошаре,
 Ши инима теа рѣтне еарѣш дн п'астѣтпѣраре!
 Нѣмаї тоартеа линѣїре съфлетѣлѣї теѣ ва да,
 А теле дѣрерї амаре нѣмаї еа ле-а аїна.
 Вїн, ковоарѣте ла тїне, зїнѣ тѣндрѣ ши фрѣтоасѣ,
 Вїн, ковоарѣте ла тїне, дн гнѣфатѣ'її палат ласѣ;
 Флорї не каре таїѣ ле паще не калѣ'її воїѣ пресѣра,
 Ши дн враде'її ши не сїнѣ'її, къ прїсое ле-оїѣ рѣвѣрса.
 Аскѣлтъ, рѣдїѣл рѣсѣнѣ де кѣтѣрї веселїтоаре,
 Пѣрѣдѣл лїн дшї поартѣ валѣрїле 'нкѣтѣтоаре,
 Ши 'н чеа таї тїкѣ колївѣ есте лок дн кѣпѣтор
 Пентр' о пѣреке ївїтѣ, ферїчїтѣ дн атор."

Schiller.

LACUL

Ди вечї дечї дитинїї де вѣпгѣрї сире талѣрї пе-
кѣпоскѣте,

Шї 'н дитѣперекѣл попцїї дѣшї шї вѣрте шї невѣрте,
Н'о съ пѣтем вре одатѣ, п'а апїлор латѣ таре
Сарѣнкѣм о зі такарѣ анкора де рѣсѣфларе?

О лакѣле преа іѣвите! Анѣл деавїа се дѣсе,
Шаколо ѣнде съ шазѣ жѣрѣштѣнт еа дитї фѣкѣсе;
Везѣмѣ кѣм сїпгѣр пѣтаї пѣлнѣгѣнд вїп, тѣ пѣп пе
пеатрѣ,
Пе пеатра ѣнде пе дѣпса шѣзѣнд аї вѣзѣт' одатѣ.

Астфел шї атѣпчї к'акѣта тѣцїаї тѣ вѣїнд кѣ фрїкѣ,
Астфел валѣрїле тале се сѣѣрта аїчї де стїнкѣ,
Астфел шї атѣпче вѣпгѣл спѣтеле тале-арѣнка,
Пе албеле еї пїчїoare, vroїнд а ле десмїерда!

Цї адѣчї амінте 'н о сарѣ, пѣтїам пої дн лїнїцїре,
Дн тоат' ачеа депѣртаре нїмїк с'азѣа дн фїре,

Декът а въслелор сънет, че ловѣнд тоате одатъ
Апа та деспіка валъа к'о сънаре мѣнъпатъ.

Кънд еатъ къ піце граіѣрї неаззіте 'нкънтътоаре
Еко талърілор тале ле фъкъ-рѣсъпътоаре.
Ънда аѣ стат съ аскълте, шї гласъл чел преа слѣвіт
Прїп о кънтаре 'пѣреаскъ аша къвінт' аѣ ростїт.

„О време! Своръа 'дї алїпъ;
Шї тъ, тълт ферїчіт чеас!
Къ о прїтъларе таї ліпъ,
Поартъ, те рог, ад тълъ нас

„Лъсаціне о мѣнътъ
Ферїчіреа съ гъстъм;
Трїста време чеа трекълъ
Кълт се поате съ зїтъм.

„Дндестълї, пе астъ лъте,
Непорочїдї се гълъскъл,
Че 'п неказъл лор апъте
Сосїреа воастръ дорескъл.

„Неказрїле лор тоате
Къ а лор зіле лъадї;
О секъндъ, де се поате,
Пе ферїчідї лї зїтадї.

„Дар лъзадар де ла време
Чер менъте кътева,

Еа фѣце, пар'къ се теме,
Фъръ с'о пот апька.

„Нопціі зік маї зъвовеще;
Ші зоріле се івескѣ,
Лѣшіна поаптеа гонеще,
Стелеле нѣ маї скліпескѣ.

„Съ ізвѣм дечї къ грѣвіре
Съ ізвѣм, къ п'ар' а ста
Ачест чеас де ферічіре;
Съ не сілім а'л гѣста.

„Отѣл лѣї ліман нѣші аре,
Нічі времеа вре зн хотар,
Еа кърце фъръ 'нчетаре,
Ші пої тречет лнзадар.“

Се дѣ завѣстнікѣ време к'ачесте чеасѣрі плѣкѣте,
Дн каре-аторѣл не варсѣ а саме ферічірі тѣлте,
Съ своаре де пої департе, тот къ ачеїаш грѣвіре,
Ка атѣрїтеле зіле, дар де ла непорочїре ?

Нѣ се поате а лор зртѣ такар ла пої съ рѣтѣїе,
Нѣ, сѣнт пердѣте къ тотѣл, трекѣте'с пентрѣ вечїе !
Времеа че не ле-аѣ дат позѣ, времеа ва съ не ле ѣе,
Ах! пентрѣ дн вечї де-акѣта п'аре съ не ле маї дее !

Трекѣт, поепан, вечїнічіе, авїсѣрі днтѣпекате,
Спѣнепедї въ рог, че фаченї, спѣнепедї, зік, де се поате,
Кѣ зілеле че 'нгїдїдї, авецї гѣнд съ не маї дацї
Мѣлдетїріле плѣкѣте, че къ сіла не лзацї ?

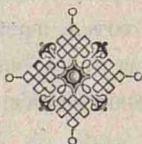
О лак! талърї! пѣдърї! пещерї! ши вої стїнчелор
 Лпалте,
 Вої че времеа въ скътеще, саѣ а въ 'нгїнерї поате,
 А ачестей попцї плѣкѣте, пастрациї, рогаѣвъ, пастрациї
 Макар съвенїрѣл дѣлче! Времеї трекаѣте пѣ'л дацї.

Сѣ фїе ел лп одїхпѣ'цї, ши лп вїфорѣ'цї сѣ фїе,
 Лакѣле 'нфрѣтѣсепате, ши'н прївала та чеа вїе!
 Лп ачесте апрїцї стїнче каре спѣнзѣрѣ не апѣ'цї,
 Лп честї вразї тѣфошї ши негрї, че пар'кѣ плѣтескѣ
 не фацѣ'цї.

Фїе 'н зефїрѣл че треѣте, лп взетѣл че рѣсѣпѣ,
 Па тале фрѣтоасе талърї, фїе 'н тїкпѣ, лп фѣртѣпѣ,
 Ши лп стеаоа аѣеа тѣндрѣ че к'арцїнтѣл стрѣлѣѣще,
 Ши фаѣа апелор тале прїп лѣтїна еї пѣлѣѣще.

Вѣнтѣл чел че кѣ греѣ ѣете, ши папѣра че офтеазѣ,
 Лтѣвѣлсѣмѣтѣл аер де тїроасе че 'нвїеазѣ,
 Тот че-аѣде, че рѣсѣфлѣ, че кѣ іпїм' аѣ сїмѣїт,
 Тот че се веде сѣ зїкѣ, сѣ зїкѣ: еї с'аѣ ізвїт!

Lamartine. Meditation XIII.

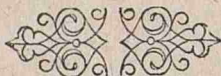

Fragmente din o carte

de la

SATU LA FAON.

Дъхъл теѣ дн днкъдчеала ворвелор се рътъчѣа,
 Ши inima mea aprinсѣ днсапѣ пѣ се кѣнощѣа.
 Дн ачеа старе кѣмплѣтъ, че дѣрере, че сѣспѣн!
 De trei ori фѣр сѣ се 'нкѣзъ овѣѣ меѣ de лакрѣмѣ
 пѣлѣ,

Аѣ възѣт не сѣѣнтѣл соаре сѣ фѣгѣ ши ear сѣ vie;
 Шатѣпчѣ ам кѣноскѣт токмаѣ аморѣл че ва сѣ фѣе,
 Ам врѣт аѣ ста дншротѣвѣ; dar задарнѣкъ сѣлѣндѣ,
 Наѣ фѣкѣт декѣт сѣ'л креаскѣ тоатѣ а me сѣргѣндѣ,
 Чел маѣ страшнѣк фок с'апрѣnde дн inимѣ'мѣ deodatѣ,
 С'адѣндѣ ши се префаче 'н патѣмѣ nevѣndекатѣ.

Апроане de малѣл тѣрѣѣ энд' а отѣлѣѣ vedere .
 Се тѣарѣ de днтинсоареа знѣѣ лѣчѣѣ кѣ плѣчере,
 Ънд' а тѣрѣлор кѣмпѣе ши 'нтѣнсоареа чеа череаскѣ
 Дѣпѣртѣндѣсе с'аратѣ пар' кѣ ор сѣ се знѣаскѣ,
 Ест' зн ащѣрѣнт, дѣн фѣре алкѣтѣѣт de verdeадѣ,
 Че 'л знвѣреде-о пѣдѣрѣче, зндатѣ d'зн рѣѣ de гѣадѣ,
 Аколо драгѣ Фаоане пѣнтрѣ чеа de днтѣѣ датѣ
 Inima'мѣ ера 'н дѣрере ши d'амор днвѣпѣѣятѣ;
 Аколо, скѣмп' аморѣзе, inima 'дѣ d'амор апрѣнсѣ
 Мѣѣѣ черѣт о рѣспѣлѣгѣре мѣе чеѣ de фок кѣпрѣнсѣ.

ЕРАТА.

філа.	рѣнд.	тїпъріт	четеще.	
10	—	3	молдовінеск	ромънеск
—	—	6	віаца	віаца
19	—	1	шіар віне	ші еар вені
—	—	6	О'пкредер' аша	О дпкредер' аша

